

Møteinnkalling

Utvalg:	Lyngsalpan verneområdestyre
Møtested:	Senja fjordhotell
Dato:	16.09.2021
Tidspunkt:	16:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 90930802. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Dette møtet tas i sammenheng med studietur til Ånderdalen nasjonalpark 16. og 17. september.

Program studietur:

16. september:

08:00	Oddrun henter leiebil i Tromsø
09:30	Avgang Volla ved gjestestue.. Annen påstigning avtales med Oddrun
11:30	Ankomst Sazza natur- og kultursenter, Øverbotn Senja
11:45	Lunsj
12:30	Møte med nasjonalparkforvaltningen og omvisning på Sazza
14:30	Senja håndbryggeri og kjører til Senja fjordhotell etterpå
16:00	Styremøte med kaffe ++
17:30	Badstue og jacuzzi for de som måtte ønske det
20:00	Middag på Senja fjordhotell sammen med Ånderdalen nasjonalparkstyre

17. september

08:00	Frokost og smøre matpakke
09:00	Kjører til innfallsport i Tranøybotn ved hyttekroa. Her vil det være mulig å gå tur – kort eller lang. Der er det tilrettelagt rundløype utenfor parken og mange bålplasser langs den tilrettelagte løypa. Nasjonalparkforvalter blir med oss på tur 😊 Husk turklær!

Etter befaring i Tranøybotn får vi ta en vurdering på om vi ønsker å se flere innfallsporter eller om vi vender nesen nordover igjen.

Vel møtt!

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 22/21	Godkjenning av innkalling og saksliste, styremøte 16. september 2021		2020/10951
ST 23/21	Godkjenning av protokoll etter styremøtet 22.6 2021		2020/10951
ST 24/21	Tiltak 2021 - status september		2020/10573
ST 25/21	Brev fra ulike lag og organisasjoner i Nord-Lenangen		2019/12342
ST 26/21	Seminar Lyngsalpan landskapsvernområde/møte rådgivende utvalg, høsten 2021		2021/1547
ST 27/21	Verneområdesenter Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/8299
ST 28/21	Eventuelt styremøte 16. september 2021		2020/10951
ST 29/21	Møtegodtgjørelse og møtegodtgjørelse etter styremøte 16.9 2021		2020/10951
	Delegert sak		
DS 6/21	Innvilget dispensasjon til søknad om dispensasjon for motorferdsel med helikopter - feltarbeid på isbre - Koppangsbreen		2021/7592
DS 7/21	Avslag på søknad om dispensasjon til å bruke drone til filming ved Steindalsbreen - Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/7843
DS 8/21	Innvilget dispensasjon til bruk av drone ved Steindalsbreen - Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/7915
DS 9/21	Innvilget søknad til bruk av drone 100821 og 110821 - Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/7687
DS 10/21	Innvilget søknad om bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/7684
DS 11/21	Avslag på søknad om bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/7664

Styresak

**ST 22/21 Godkjenning av innkalling og saksliste, styremøte 16.
september 2021 Godkjenning av innkalling og saksliste, styremøte 16.
september 2021**

Arkivsaksnr: 2020/10951-18

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	22/21	16.09.2021

Forvalters innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes

Saksopplysninger

Styremøtet er i tråd med møteplan vedtatt av verneområdestyret. Styremøtet holdes i forbindelse med studietur til Senja og påminnelse er sendt ut flere ganger. Sakspapirer sendes minst en uke i forkant av styremøtet.

Arkivsaksnr: 2020/10951-19

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	23/21	16.09.2021

Vedlegg:

1 Møteprotokoll 22. juni 2021

Forvalters innstilling

Protokoll fra styremøte 22 .juni 2021 vedtas

Saksopplysninger

Forslag til møteprotokoll ble sendt til medlemmene i verneområdestyret på Digipost den 24. juni 2021. Det kom ingen tilbakemelding på protokollen. Protokollen er vedlagt.

Møteprotokoll

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre
Møtested: lakselvbukt skole, Faueldalen parkering
Dato: 22.06.2021
Tidspunkt: 11:00 – 17:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Nils Einar Samuelsen	Leder
Anni Skogman	Nestleder
Laila Anita Westby	Medlem
Berit Kristine Utsi	Medlem
Inger Heiskel	Medlem
Fridtjof Winter	Medlem

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon
Audun Johnsen	MEDL

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for
Rolf Johansen	Audun Johnsen

Merknader

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Oddrun Merete Skjemstad	Verneområdeforvalter/-sekretær
Stine Emilie N. Hansen	Verneområdeforvalter/-sekretær

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 11/21	Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 220621		2020/10951
ST 12/21	Godkjenning av protokoll - styremøte 040321		2020/10951
ST 13/21	Oppdatering av rådgivende utvalg for Lyngsalpan landskapsvernområde - status		2021/1547
ST 14/21	Tiltak 2021 - status juni		2020/10573
ST 15/21	Arbeid med forvaltningsplan Årøya - status		2021/1318
ST 16/21	Klage på verneområdestyrets omgjøring av vedtak etter søkers klage	X	2020/6943
ST 17/21	Studietur til Ånderdalen nasjonalpark september 2021		2020/10951
ST 18/21	Oppsetting av bro på eksisterende sti i Langdalen og Elvevollidalen - Lyngsalpan landskapsvernområde		2020/10951
ST 19/21	Eventuelt styremøte 22. juni 2021		2020/10951
ST 20/21	Møteforberedelse og møtegodtgjørelse styremøte 220621		2020/10951
ST 21/21	Anmeldelse av bruk av drone i Lyngsalpan	X	2021/6522
DS 3/21	Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming i Lyngsdalen - Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/2496
DS 4/21	Innvilget dispensasjon til frakt av utstyr til egen hytte ved Jægervatnet - Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/2726
DS 5/21	Innvilget dispensasjon til frakt av utstyr og ettersyn av hytte, Jægervatnet - Lyngsalpan landskapsvernområde		2021/2111
RS 3/21	Evalueringsordning for nasjonalparker og andre store verneområder		2020/10951
RS 4/21	Underretning til klager - dom i sak	X	2020/8045

Styresak

ST 11/21 Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 220621 Godkjenning av innkalling og saksliste - styremøte 220621

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre godkjenner innkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre godkjenner innkalling og saksliste

ST 12/21 Godkjenning av protokoll - styremøte 040321 Godkjenning av protokoll - styremøte 040321

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar protokoll etter styremøtet 4. mars 2021.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar protokoll etter styremøtet 4. mars 2021.

ST 13/21 Oppdatering av rådgivende utvalg for Lyngsalpan landskapsvernområde - status Oppdatering av rådgivende utvalg for Lyngsalpan landskapsvernområde - status

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Saken tas til orientering. Verneområdestyret tar sikte på å arrangere møte med rådgivende utvalg til høsten. Forvalter bes om å etterspørre svar fra inviterte medlemmer. Det bes også om at Forsvaret inviteres inn i det rådgivende utvalget.

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak da dette er en sak som må diskuteres på møtet og styret i fellesskap komme frem til en konklusjon.

ST 14/21 Tiltak 2021 - status juni Tiltak 2021 - status juni

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre tar oppdatering av igangsatte tiltak og bruk av tiltaksmidler 2021 til orientering.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar oppdatering av igangsatte tiltak og bruk av tiltaksmidler 2021 til orientering.

ST 15/21 Arbeid med forvaltningsplan Årøya - status Arbeid med forvaltningsplan Årøya - status

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar arbeidet med forvaltningsplanen til orientering.

ST 16/21 Klage på verneområdestyrets omgjøring av vedtak etter søkers klage Klage på verneområdestyrets omgjøring av vedtak etter søkers klage

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Saken diskuteres grundig på møtet og verneområdestyret fatter følgende enstemmige

Det anmodes om å ta kontakt med Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt innen kjøringen finner sted for å unngå å være til ulempe i tilfelle flytting, samling eller lignende.

NB. Det gjøres oppmerksom på at dette er bare en behandling i forhold til verneforskriftene og naturmangfoldloven. Det er søkers eget ansvar å innhente eventuelt andre tillatelser som f.eks. fra Lov om motorferdsel.

Saken sendes til Miljødirektoratet for endelig vedtak.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar Statsforvalterens klage til følge, og avslår på nytt søknaden om å benytte ATV til privat hytte i Elvevollidalen. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

En dispensasjon i dette tilfellet vil være i strid med verneformålet og kan påvirke verneverdiene negativt.

Klageadgang: Vedtaket kan påklages innen tre uker til miljødirektoratet. Klagefristen er 3 uker fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen Fristens utløp. Klagen skal sendes skriftlig til verneområdestyret, angi 5 norgesnasjonalparker.no vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

ST 17/21 Studietur til Ånderdalen nasjonalpark september 2021 Studietur til Ånderdalen nasjonalpark september 2021

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar studietur til Ånderdalen 16. – 17. september. Verneområdeforvalter delegeres myndighet til å sette opp program for turen.

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak da styret må ta stilling til hvordan de ønsker å gjennomføre studieturen.

ST 18/21 Oppsetting av bro på eksisterende sti i Langdalen og Elvevolldalen - Lyngsalpan landskapsvernområde Oppsetting av bro på eksisterende sti i Langdalen og Elvevolldalen - Lyngsalpan landskapsvernområde

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Det gis med hjemmel i forskriftene for Lyngsalpan landskapsvernområde § 3, pkt 1.3 d dispensasjon til oppsett av broer i Elvevolldalen og Langdalen. Det gis også med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av helikopter til frakt av broene.

Vedtaket begrunnes i at kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok og vil ikke være i strid med verneformålet, eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Broene skal settes langs en eksisterende sti og erstatte broer og kopper som ble tatt av flom, og vil derfor ikke være tiltak i uberørt område

NB. En tillatelse etter verneforskriftene fritar ikke for innhenting av tillatelse etter annet lovverk, eller fra grunneier.

Det anmodes om å ta kontakt med Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt innen flyging av broer finner sted for å unngå å være til ulempe eller skremme rein som kan være i området.

Forvalters innstilling

Det gis med hjemmel i forskriftene for Lyngsalpan landskapsvernområde § 3, pkt 1.3 d dispensasjon til oppsett av broer i Elvevolldalen og Langdalen. Det gis også med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av helikopter til frakt av broene.

Vedtaket begrunnes i at kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok og vil ikke være i strid med verneformålet, eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Broene skal settes langs en eksisterende sti og erstatte broer og kopper som ble tatt av flom, og vil derfor ikke være tiltak i uberørt område

NB. En tillatelse etter verneforskriftene fritar ikke for innhenting av tillatelse etter annet lovverk, eller fra grunneier.

Det anmodes om å ta kontakt med Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt innen flyging av broer finner sted for å unngå å være til ulempe eller skremme rein som kan være i området.

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Sak om ulovlig bruk av drone, fremmet av forvalter muntlig på møtet, opprettes som sak 21/21

Forvalters innstilling

ST 20/21 Møteforberedelse og møtegodtgjørelse styremøte 220621 Møteforberedelse og møtegodtgjørelse styremøte 220621

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar 2 timers forberedelse og 6 timer møte.

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak

ST 21/21 Anmeldelse av bruk av drone i Lyngsalpan Anmeldelse av bruk av drone i Lyngsalpan

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 22.06.2021

Saken diskuteres på møtet og verneområdestyret fatter følgende enstemmige

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre anmelder begge omtalte brudd på vernebestemmelsene for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Anmeldelse utarbeides av verneområdeforvalter og godkjennes av styreleder før oversendelse til politiet.

Bruk av drone i landskapsvernområdet er forbudt, jf. Verneforskriftens § 3, pkt. 6.2.

Vedtak fattes med hjemmel i vedtektene for Lyngsalpan verneområdestyre punkt 8.5: Verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som verneområdestyret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre anmelder begge omtalte brudd på vernebestemmelsene for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Anmeldelse utarbeides av verneområdeforvalter og godkjennes av styreleder før oversendelse til politiet.

Bruk av drone i landskapsvernområdet er forbudt, jf. Verneforskriftens § 3, pkt. 6.2.

Vedtak fattes med hjemmel i vedtektene for Lyngsalpan verneområdestyre punkt 8.5: Verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som verneområdestyret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

DS 3/21 Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming i Lyngsdalen - Lyngsalpan landskapsvernområde

DS 4/21 Innvilget dispensasjon til frakt av utstyr til egen hytte ved Jægervatnet - Lyngsalpan landskapsvernområde

DS 5/21 Innvilget dispensasjon til frakt av utstyr og ettersyn av hytte, Jægervatnet - Lyngsalpan landskapsvernområde

RS 3/21 Evaluering av forvaltningsordning for nasjonalparker og andre store verneområder

RS 4/21 Underretning til klager - dom i sak

Arkivsaksnr: 2020/10573-28

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 06.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	24/21	16.09.2021

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar status tiltaksmidler til orientering og vedtar å bruke restmidler til trykking av flere informasjonsplakater og bestilling av mer flis til å legge på stien til Blåisvatnet.

Saksopplysninger

STATUS:

Verneområdestyret fikk også en oppdatering på midler tildelt til tiltak i verneområdet i junimøtet.

Alle vedtatte tiltak er gjennomført. I løpet av sommeren er alle cortenskiltene kommet opp i henhold til tilbud fra Lundvoll maskin og Dan Ivar Jensen.

Lyngenfirmaet Lundvoll satte opp skiltene i Koppangen og på Furuflaten:

Furuflaten

Koppangen

I Steindalen og på Nordnes ble skiltene satt opp av Storfjordfimaet, Dan Ivar Jensen:

Steindalen

Nordnes

Det ble veldig trangt å få på all tekst på den lille portalen, og den ser ikke så fin ut nå. Vi håper det blir bedre når portalen får rustfargen og bokstavene blir det eneste som ikke er rustet. For øyeblikket er bokstavene veldig utydelige. Vi sprøytet godt med sjøvann på skiltet da vi var der og skrudde opp informasjonstavlen.

Etter forrige styremøte er det også utarbeidet nytt vernekart for Årøya landskapsvernområde. Det er også laget en informasjonsplakat som skal settes opp på «grillhytta» på kaia i Vågen:

Årøya
landskapsvernområde

Lyngenfjordens perle

Ivguvuona bearyl
The pearl of the Lyngenfjord

Her kan du oppleve mektig natur med rikt fugleliv og mange spor etter menneskelig aktivitet.

Däppe sähtät väsihit vuommäläs loddevalljäs luonddu ja luottaid olbmuid doaimmaid manjis.

Here you can experience mighty nature with rich birdlife and many traces of human activity.

Det har bodd folk på Årøya siden jernalderen og man ser fortsatt spor etter bosetting flere steder. Øya har også vært et viktig militært område. Nå er det bare overvintrende fugl som er fast bosatt på øya. Det er imidlertid mange på besøk, særlig i sommerhalvåret, både mennesker, hekkende fugl og beitende villsau. Her hekker blant annet krykkje, grågås, teist, svartbak, gråmåke, rødnebbterne og ærfugl. For at fuglene skal få hekke i fred, er det ikke lov å ferdes i deler av verneområdet i perioden 1. mai til 15. juli. Unntak vises på kartet i mørk grønt. Kos deg på tur og hjelp oss med å ta vare på både fuglelivet og de mange kulturminnene.

Least ässen olbmot Vuoris gitta geaddeagga riies ja ässen vuhtto ain olu sajin. Suolu hie maadda leavai deatdall milttara guovlu. Dál leat dušše leatit mat orrot ullos dálvvi mat ässet biissovaččat suolu. Leat älmmitge oallugat geat finet, earenomáht geassejehkebeals, siikko olbmot, monnejeddji lohtti ja guovtu villdeavzzat. Däppe monnejit earet eareä skoru, ränsčuonjá, čiekkiis, gáivu, čearret ja hávda. Siivas go leatit gáigat beassat monnet rálla, ii leat lohpi vándadit sámi suodjajevon guovllus álgodagas miešsemánu 1. beaivvi suodjemánu 15. beaivvi. Spáhkkaatgat ođroht kárttas. Návddat tuorra ja veahket min äimmahuššat siikko lohtti ja dáid olu kulturmuhtiid.

People have lived on Årøya since the iron age and traces of settlement can still be seen several places. The island has also been an important military area. Today the only permanently settlers on the island are the wintering birds. However, there are many visitors, especially in the summer months, both humans, nesting birds and grazing sheep. Some of the birds that breed here are black-legged kittiwakes, grey geese, teal, great black-backed gull, grey gull, arctic tern and osprey. In order for the birds to nest in peace, it is not allowed to hike in parts of the protected area from May 1st to July 15th. Exceptions appear on the map in dark green. Enjoy your trip and help us take care of both the birdlife and the many cultural remains.

Kartinformasjon / Kártadiedut / Map information

- Informasjon / Information
- Gjestebrytte / Guest pier
- Åpen bu / Shelter
- Bålplate / Camp fire site
- Tursti fottur / Hiking trail
- Gapahuk / Lean-to shelter
- Toalett / Toilet
- Grillplass / Barbecue area
- Rasteplass / Picnic area
- Unntatt restriksjon / Except from restriction area
- Brygge / Pier

Statens naturoppsyn / Norwegian Nature Inspectorate
Hednummer på øyen / Emergency number at sea 120

Send SMS: + 47 950 01 881
Polit / Police 112 / Medicinsk nødhjelp / Medical emergency 113

Alle fakturaer er betalt og vi har ca. kr 60.000 igjen av de tildelte 700.000 i tiltaksmidler.

Vurdering

De tildelte tiltaksmidlene bør brukes opp slik at vi ikke mister midlene. Verneområdestyret har flere tiltak på planen der midlene kan benyttes. Det kan kjøpes inn flere plakater slik at vi har dem til oppsetting neste år. Det er fortsatt mange steder vi skal sette opp informasjon. Vi kan kanskje også sette opp informasjon allerede denne høsten dersom det er egnede steder å skru opp plakaten. Dette gjorde vi på flere steder i 2020.

Det ser ut til at bruk av flis på stien i Sørleangsbotn har fungert godt. Det ble imidlertid litt for lite flis til at vi kom helt til vernegrensen. Det ble også et for tynt flislag enkelte steder. Det vil derfor være behov for mer flis før neste sesong. For å være i forkant kan det være lurt å bruke restmidler i 2021 til dette.

Arkivsaksnr: 2019/12342-4

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	25/21	16.09.2021

Vedlegg:

- 1 Innspill verneplan Lyngsalpan landskapsvernområde
- 2 Svar på henvendelse fra Nord-Lenangen grendelag angående verneplan Lyngen kommune 2019

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vil ikke jobbe med ønske om å flytte vernegrensen for Lyngsalpan landskapsvernområde, men fokusere på å forvalte området ut fra vedtatte forskrifter.

Det vil være naturlig at vernegrensen tas opp til vurdering i arbeidet med Lyngsalpan nasjonalpark.

Saksopplysninger

Verneområdestyret har mottatt et brev fra ulike lag og organisasjoner i Nord – Lenangen, Innspill vedrørende verneplan for Lyngsalpan landskapsvernområde. Brevet er vedlagt.

Det opplyses i brevet at de ønsker å flytte vernegrensen i Ytre Lyngen. De ønsker å frita fjellene Hessafjellet, Lassofjellet, Rundfjellet og flytte grensen sør for Vaggasvannet.

Dette er ikke første henvendelse fra denne delen av Lyngen kommune. I 2019 mottok også verneområdestyret brev fra Nord-Lenangen grendelag med innspill til verneplanen om flytting av vernegrensene for landskapsvernområdet for en del fjellområder i ytre Lyngen. Verneområdeforvalters svar på brevet ligger vedlagt.

I tillegg fikk Lyngsalpan verneområdestyre en tilsvarende søknad om flytting av vernegrensen fra XLyngen i 2019. Denne saken ble behandlet i verneområdestyret i møte 2. oktober 2019.

Vurdering

Verneområdeforvalter vil først presisere at det foreligger ingen verneplan for Lyngsalpan landskapsvernområde. Lyngsalpan landskapsvernområde ble vedtatt opprettet av Kronprinsregenten i Statsråd 20. februar 2004.

Regjeringen la 7. september 2021 frem forslag om 10 nye nasjonalparker der Lyngsalpan nasjonalpark er et av områdene der en verneplanprosess skal starte. Det vil gjennomføres en prosess med Statsforvalteren i Troms og Finnmark som saksbehandler. Lyngsalpan verneområdestyre blir da bare en høringspart på lik linje med kommunene og andre brukere.

Det vises i brevet fra ytre Lyngen nok en gang til at daværende kommuneplanlegger i Lyngen kommune, under et møte i 2003, skal ha kommet med uttalelser angående vernegrensen i ytre Lyngen. Dette ble også kommentert i forrige henvendelse til verneområdestyret. Verneområdeforvalter svarte den gang at verneprosessen i forkant av etablering av landskapsvernområdet ble gjennomført av Fylkesmannen i Troms. Lyngen kommune var i denne sammenhengen kun en høringspart, og hadde ingen vedtaksrett. Selv om Lyngen kommune eventuelt ønsket, og uttalte på møtet, at grensen skulle gå høyere, ble dette ikke vedtatt da verneområdet ble opprettet. Dette er derfor ikke noe som kan brukes som argument for en flytting av vernegrensen.

Planarbeidet med opprettelsen av Lyngsalpan landskapsvernområde startet formelt opp av Fylkesmannen i juni 1996. Det ble gjennomført en omfattende prosess med bred inkludering av lokalbefolkninga gjennom åpne møter, gruppevisе møter og høringer. I 1996 kom det også en rapport om brukerinteresser på Lyngenhølvøya, utarbeidet av Lyngen, Balsfjord og Tromsø kommuner. Hensikten med denne var å gi en oversikt over brukerinteressene i området og være et innspill til det statlige arbeidet med verneforslaget. Denne rapporten var også på høring i de respektive kommunene. Det er i denne rapporten ikke sagt noe om bruk av verken Rundfjellet, Lassofjellet eller området ved Vaggasvannet i Nordlenangen.

Dette med arealavgrensing er et eget punkt i Kronprinsregentens resolusjon i forbindelse med vernevedtaket i 2004.

Alle sentrale og lokale instanser som har hatt verneforslaget til høring er også ramset opp i Kronprinsregentens resolusjon, herunder også f.eks. Nordlenangen grendelag. Forvalter kan ikke se at Nordlenangen grendelag, eller andre fra Nordlenangen har kommet med innspill angående disse områdene i denne runden.

I forhold til avgrensing av vernet kom det inn følgende innspill fra Nordlenangsbotn, Storgalten, Purkevika og Ytre Gamvik: *«Lyngen kommune ønsker at Storgalten, Purkevika og ytre Gamvik tas ut av verneforslaget for å ivareta næringsinteresser, fiskeri, reiseliv og landbruks-interesser.*

Grunneier ønsker grensen trukket ca. 1000 m sørover i Nord-Lenangsbotn.

Fylkesmannen frarår at Nord-Lenangsbotn, Storgalten, Purkevika og ytre Gamvik tas ut av verneområdet, av hensyn til verneområdets helhet, og pga. samiske kulturminner. Lyngen kommune har ikke spesifisert interessene.»

Verneområdeforvalter har gått gjennom alle møtereferat og høringsinnspill og kan ikke finne innspill om verken Rundfjellet, Lassofjellet, Hæsafjellet eller området ved Vaggasvatnet i skrevne notater fra verneprosessen.

Eventuell flytting av vernegrense krever endring av vernevedtak og verneforskriftene. Verneforskriften skal ivareta verneverdiene i området i et langtidsperspektiv. Over tid kan det imidlertid oppstå endringer i eller utenfor verneområdet og i samfunnet for øvrig som gjør det nødvendig å foreta endringer i bestemmelsene i verneforskriften. Det kan være ulike grunner til behov for endring av vernevedtak, fra retting av manglende eller feilaktige oppgitte gårds- og bruksnummer og redaksjonelle endringer for å rette skrivefeil, til konkrete behov for endring av bestemmelser i forskriftene. Videre kan grensemerking av verneområdet etter vernevedtak vise at det er nødvendig å foreta mindre grensejusteringer.

Det kan også være nødvendig å innføre nye rådighetsinnskrenkninger eller oppheve eller fjerne unntak fra gjeldende bestemmelser. Skjerping av verneforskriften kan være nødvendig for å regulere nye brukerinteresser som er blitt aktuelle etter at vernet ble etablert. Det kan også vise seg at tillatt rådighet har mer alvorlige skadevirkninger for naturmiljøet enn man var klar over da forslaget til forskrift ble utarbeidet.

I enkelte tilfeller kan det være nødvendig å gjøre verneforskriften mindre streng, for eksempel at et mindre delområde skal kunne nyttes til andre formål. Det kan gjøre det lettere å håndheve bestemmelsene, enten det er av bevismessig art eller det er for å redusere administrativ ressursbruk. Det kan også være at verneforskriften begrenser råderetten i området mer enn det som kan begrunnes ut fra verneformålet.

Stadige endringer i verneforskriftene kan imidlertid uthule verneforskriftens gjennomslagskraft, og det er derfor sjelden det er aktuelt å åpne for revisjon av verneforskriftene.

Forvaltningsmyndigheten skal være meget varsom med å foreslå endringer som kan redusere verneverdiene eller påvirke verneverdiene negativt.

Ved eventuelt behov for å endre en vedtatt verneforskrift, skal et begrunnet forslag om endring sendes Miljødirektoratet. Prosessen med endring av verneforskrifter gjennomføres av statsforvalteren, også for områder der nasjonalpark-/forvaltningsstyre eller kommunen er forvaltningsmyndighet.

Forslag om endring som fremmes av nasjonalpark-/forvaltningsstyre eller kommunen som forvaltningsmyndighet skal derfor sendes via statsforvalteren for vurdering før forslaget sendes Miljødirektoratet. Dette gjelder også eventuelle private endringsforslag.

Miljødirektoratet vurderer om endringen ligger innenfor eller utenfor den delegerte myndigheten, og om det er aktuelt å gå videre med forslaget til endring

Vernekartet er en del av verneforskriften, og endringer i vedtatte vernegrenser krever endring av verneforskriften. Endringsvedtaket innebærer da en henvisning til nytt vernekart med ny dato (måned og årstall for endringsvedtaket). Omfanget av grenseendringen er avgjørende for om det er Miljødirektoratet som er delegert myndighet til å fatte vedtaket.

I henhold til styrets **vedtekter, pkt. 8** er dette verneområdestyrets oppgaver:

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde enn flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør, men bør i denne sammenhengen innlede et samarbeid med lokalt reiseliv/øvrig reiseliv, samt det autoriserte besøkscenter. Verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen. Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Styret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum.

8.4 Grensemerking og informasjon Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481). Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi. Styret har ansvar for at Naturbase er oppdatert inkludert henvisning til gjeldende forvaltningsplan og/med besøksstrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene, rapporter og anmeldelser Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på

verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart. Kopi av anmeldelse/rapport, samt avgjørelse fra politiet skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak *Fylkesmannen i Troms og Finnmark skal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av verneområdestyret, verneområdeforvalteren eller arbeidsutvalget. Vedtak styret, forvalteren eller arbeidsutvalget har truffet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.*

8.7 Rapportering om forvaltning *Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.*

Forvalter tenker at flytting av vernegrenser ikke er noe et verneområdestyre skal jobbe med. Verneområdestyret skal forholde seg til de verneforskriftene (og vernegrensene) som foreligger og forvalte området på beste måte ut fra det.

Ettersom det er vedtatt oppstart av prosess med omgjøring til nasjonalpark vil vernegrensen være noe som kan tas opp til vurdering i den forbindelse. Det legges opp til en inkluderende prosess der alle skal få anledning til å uttale seg.

Nord-Lenangen Grendelag

v/ Lene Granli

Nygårdstranda 13

9068 Nord-Lenangen

Nord-Lenangen 30/08-21

Verneområdestyret i Lyngsalpan landskapsvernområdet

Lyngen kommune

Strandveien 24

9060 Lyngseidet.

Innspill vedrørende verneplan for Lyngsalpan landskapsvernområdet

I Lyngen har vi vært under vern av landskapsvernområdet siden 2004. Da det kom var det mange innvendinger, protester og usikkerhet blant friluftsliv og natur mennesker for begrensning i bruk av naturen. Alle grunneiere var bekymret for videre bruk og tap av verdi for utvikling av sine parseller, som strekker seg opp mot toppene i Lyngsalpene. Dette er igjen blitt en ny frykt da det er til vurdering sterkere vern og utvikling kan settes i fare. Det er kommet fram at området omsøkes til nasjonalpark og vil medføre et sterkere vern og vanskeligere å utvikle området i henhold til vekst og nye tilbud.

Vårt område i Nord-Lenangen omegn er under vekst for fiskeri, industri og turisme. Dette gjør vårt område meget interessant for utvikling bredt. Vi har en stor andel unge som velger å flytte hit å etablere seg med sine familier. Vi har økte muligheter for jobb og bygda er igjen på tur opp eller lang nedtur med fraflytting og lite jobber. Den største faktoren for bolyst er nærhet til natur og mulighetene til å benytte seg av den. Å kjenne på friheten ved å bevege seg ute, sanke, gå turer i daler, bestige topper sommer som vinter og ta familien med å lage bål ute og grille. Dette vet vi da Lyngsalpene er mer kjent og populær innen turisme og fritidssted nå enn for 25 år siden.

Her i den nordligste delen av Lyngsalpene har vi ikke noen fjelltopper som er fri og kan utvikles over tid, da vernet strekker seg langt ned i alle fjell og daler. Som et grendelag har vi ansvar for at innbyggerne i Nord-Lenangen sine interesser blir i varetatt. Verden har mye å by på av måter å komme seg ut på og benytte naturen, dette ser vi på mange forslag som tikker inn, først om steintrapp og vi vet at det er ettertraktet og vil bidra til økt lyst for å ta seg ut og gå tur. Andre spreke forslag som sykkelstier, skibakker, halfpipe, motor cross, via ferrata, zipline, fritidsparker, naturstier og mere. Alle slike prosjekter vil møte stort byråkrati ved et sterkere vern. Ikke noen av disse prosjektene er startet opp eller planlagt, men viser at det er mange gode forslag til et mer moderne friluftsliv på vei inn her hos oss. Vi har per i dag gode skuterløyper som vi vil bevare da interessen er stor og viktig for de unges etablering.

Grendelaget ønsker å komme med innspill angående flytting av vernegrenser i Ytre Lyngen. Vi ønsker å få frita fjellene Hessafjellet, Lassofjellet, Rundfjellet, samt flytte grensen for verneområdet sør for Vaggasvannet. Grunnen til at dette innspillet kommer mer en 17 år etter etablering av landskapsvernområdet, er at under informasjonsmøtet 28/02/2003 på Straumen skole v/Steinar

Høgtun, ble det gitt lovnader om at disse områdene i utgangspunktet ikke skulle vernes, og grensen ble satt mye lengere ned en forespeilt.

Vi vil kunne ha muligheter til å jobbe på lag med utvikling og positivitet som en drivkraft for bolyst og vekst her i Nord-Lenangen. Derfor er vi imot et sterkere vern og ønsker landskapsvernområdet sine grenser flyttet og frigitt områder slik at vi har utviklingsmuligheter for våre innbyggere og besøkende.

Grendelaget sender dette brevet på vegne av disse lag og foreninger i Ytre Lyngen

Nord-Lenangen Grendelag

Lene Granli

Lyngsalpan Scooterforening

Fred Skogeng

Lyngstuva Sportsklubb

Geir Pedersen

Ungdomslaget Vaggas

Stein Åge Midttun

Nordlenangen grendelag

V/ Lene Granli

Saksbehandler Oddrun Merete Skjemstad

Vår ref. 2019/12342 - 432.2

Dato 23.10.2019

Svar på henvendelse fra Nordlenangen grendelag angående "verneplan Lyngen kommune"

Viser til deres henvendelse av 22.10.2019 der grendelaget kommer med et innspill til verneplan for Lyngen kommune. Det foreligger på nåværende tidspunkt ingen verneplan for Lyngen kommune.

Opprettelsen av Lyngsalpan landskapsvernmonråde ble etter en omfattende verneprosess vedtatt av Kronprinsregenten i Statsråd den 20. februar 2004. Fastsetting av vernegrenser var en del av denne verneprosessen, og er fastsatt av verneforskriftene.

Grendelaget viser til at daværende kommuneplanlegger i Lyngen kommune, Steinar Høgtun på et møte på Straumen skole 28.2.2003 har uttalt at de områder dere ønsker ut av vernet, opprinnelig ikke skulle være med. Verneprosessen for Lyngsalpan landskapsvernmonråde ble gjennomført av Fylkesmannen i Troms. Lyngen kommune var i denne sammenhengen kun en høringspart, og hadde ingen vedtaksrett.

Ved verneprosesser er det ikke verneområdestyret som er saksbehandler. Verneområdestyret er, på lik linje med kommunene, bare en høringspart. Alle verneprosesser gjennomføres med Fylkesmannen som saksbehandler og vedtak fattes av Kongen i Statsråd.

Regjeringen har i Jeløya plattformen lagt til grunn å vurdere supplering av nasjonalparkplanen. Miljødirektoratet ga derfor i november 2018, etter oppdrag fra Klima- og miljødepartementet, fylkesmennene beskjed om å starte arbeidet med identifisering og utvelgelse av konkrete områder som er aktuelle for senere vern.

Fra Fylkesmannen i Troms ble Lyngsalpan landskapsvernmonråde foreslått oppgradert til nasjonalpark. Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernmonråde stilte seg også bak dette forslaget. Dette med bakgrunn i at Lyngsalpan landskapsvernmonråde opprinnelig var foreslått som nasjonalpark i "ny landsplan for nasjonalparker" (NOU 1986:13) og videreført i St.mld nr 62 (1991-92).

På landsbasis har Miljødirektoratet vurdert at det er 46 områder som naturfaglig kan kvalifisere som nasjonalpark, og Lyngsalpan er en av disse. Miljødirektoratet har sendt over sin vurdering til Klima- og miljødepartementet.

Dersom videre prosess viser at mange områder kan være egnet som nasjonalpark, vil det bli vurdert å behandle disse forslagene samlet i en egen nasjonalparkplan. Det vil bli gjennomført dialog med berørte kommuner før eventuelle nasjonalparkforslag videreføres.

En oppgradering av vernet i Lyngsalpan er derfor ikke relevant på nåværende tidspunkt. Det er ikke startet noen verneprosess, og det er heller ikke sikkert at KLD vil vedta å starte opp dette arbeidet. Det er derfor ikke mulig å komme med innspill til en verneplan som ikke eksisterer.

Kom gjerne innom verneområdestyrets kontor for en prat dersom dere lurer på noe.

Med vennlig hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ

Arkivsaksnr: 2021/1547-9

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 06.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	26/21	16.09.2021

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre tar sikte på å gjennomføre et seminar i løpet av høsten 2021. Verneområdeforvalterne delegeres myndighet i samarbeid med AU å sette opp program for seminaret på bakgrunn av verneområdestyrets diskusjon på styremøtet.

Saksopplysninger

Verneområdestyret har under arbeidet med oppdatering av det rådgivende utvalget kommet frem til at man skal endre møteformen, og hvordan man kommuniserer med det rådgivende utvalget.

På tidligere styremøter er det fremmet ønske om at det arrangeres et seminar som er åpent både for det rådgivende utvalget, og for eventuelt andre interesserte. Det var et ønske om å kunne arrangere dette på våren. Våren 2021 var det ikke mulig å arrangere slike seminarer på grunn av Covid 19.

Verneområdestyret bør derfor ta en vurdering på om vi skal forsøke å gjennomføre et seminar, høsten 2021.

Vurdering

Hva skal til for å gjøre seminaret såpass spennende at folk ønsker å delta? Det er klart at dersom tema på seminaret blir nasjonalpark i Lyngen vil det engasjere mange. Det er kanskje litt for tidlig i prosessen til at det bør være hovedtema. Antar at statsforvalteren vil arrangere oppstartsmøter i forbindelse med verneprosessen, og det er mer riktig av det er de som kjører disse møtene i og med at det er de som er saksbehandlere. Det er enda for tidlig for å vite hvordan de legger opp dette løpet. Verneområdestyret bør likevel bidra til at det blir formidlet mest mulig riktig informasjon

til befolkningen. Et seminar bør derfor ha med et punkt om Lyngsalpan som nasjonalpark. I det minste bør vi si noe om prosessen rundt opgradering av vern slik at folk forstår at det vil kjøres en prosess der alle får lov å uttale seg.

Hovedfokus på møtet/seminaret bør kanskje være de naturfaglige kvalitetene og de ulike brukerne i landskapsvenrområdet.

Kan det være en ide å invitere f.eks en geolog å snakke om geologiske forekomster og det geologiske mangfoldet i området. En engasjerende forsker kan også snakke om de ulike rovfuglene, eventuelt andre spennende fugler i området kan også være av interesse for publikum. Kanskje skal vi invitere reiselivet med Visit Lyngenfjord i spissen å snakke om reiselivet i området og hvilke tanker de har rundt dette med verneområdet. På samme måte kan vi invitere reindriftsutøvere og landbruket til å snakke om hvordan de bruker området. Det antas at også Miljødirektoratet kan inviteres dersom det skulle være ønskelig.

Det må vurderes hvilket nivå man skal legge seg på. Dersom en skal involvere alle de partene nevnt ovenfor, vil det være nødvendig med et heldagsseminar. I neste omgang kommer spørsmålet om man skal ha arrangementet midt i uken (og dermed kanskje ekskludere noen) eller om man skal legge dette til f.eks. en lørdag. Dersom man legger opp til færre foredragsholdere kan man rekke å ha arrangementet på ettermiddag/kveldstid.

Årets siste styremøte er satt til 25. november. Vil det være mulig å få til noe etter styremøtet? Hvor vil den beste lokasjonen til styremøtet være.

Arkivsaksnr: 2021/8299-1

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 06.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	27/21	16.09.2021

Vedlegg:

- 1 Retningslinjer for autorisasjon og reautorisasjon av besøksentre 2021

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak. Styret får mange innspill om dette når vi besøker Sazza og saken vil diskuteres på styremøte. Verneområdestyret må i fellesskap bli enig om veien videre

Saksopplysninger

Verneområdestyret har ved flere anledninger snakket om dette med verneområdesenter og styreleder har derfor bedt forvalter om å sjekke ut litt mer om mulighetene for å få på plass et slikt autorisert senter for Lyngsalpan som får årlige overføringer direkte gjennom statsbudsjettet.

Et senter for Lyngsalpan vil kunne kombineres med utstillinger for Nord Troms museum, militær utstilling om «Lyngenlinja» og Baalsrud, turistinformasjon, bibliotek, smak av Lyngen med mere. Det er mange muligheter for et samarbeid om å bygge å drive et slikt senter.

I Troms og Finnmark er det allerede noen senter som er autoriserte nasjonalparksenter: Reisa nasjonalparksenter, Stabbursnes nasjonalparksenter og Svanhovd nasjonalparksenter. I tillegg er det et autorisert senter om rovdyr i Polar Park i Bardu. Sazza natur- og kultursenter er i tillegg et senter som er etablert, men er fortsatt ikke et autorisert senter med offentlige midler. Dette får vi høre mer om når vi besøker senteret før styremøtet.

Utlysninger kommer inn enten via statsbudsjettet, revidert nasjonalbudsjett eller tildelingsbrevet, så det eksisterer ikke en åpen utlysning eller mulighet for å søke

autorisasjon for besøkssenter utenom de to øremerkede sentrene som ligger i statsbudsjettet for 2021.

For 2021 er det lagt inn vurdering av autorisasjon for Atlanterhavsparken, samt forprosjekt til etablering av Trillemarka besøkssenter. Som en oppfølging til Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden vil Miljødirektoratet også autorisere et senter for Oslofjorden. Det er ikke gitt noen signaler om at det skal komme utlysning for noen andre besøkssentre i 2021.

For å åpne for senter utover de allerede planlagte besøkssentrene, må den økonomiske rammen for besøkssentre i Norge økes tilsvarende for å sikre grunntilskudd til nye sentre. Rammen er ikke økt tilstrekkelig til å åpne for flere utlysninger enn planlagt i 2021.

Verneområdet som danner grunnlaget for autorisasjonen, må også tilfredsstillende de seks temakategorier i retningslinjene: nasjonalpark, våtmark, villrein, rovdyr, verdensarv og Oslofjorden (se vedlegg).

Vurdering

Lyngsalpan landskapsvernområde tilfredsstiller ikke dagens krav for å kunne få autorisasjon. I tilfelle man skal ha noen som helst mulighet for å kunne nå gjennom med dette må det jobbes politisk for å få endret kriteriene slik at også store landskapsvernområder også skal kunne få autoriserte sentre.

Nå åpnet det seg mulighet i og med at regjeringen i dag, 7. september, vedtok å starte verneprosess med Lyngsalpan nasjonalpark. Det kan da kan det være et ledd i forhandlingene at området får tildelt midler til et autorisert nasjonalparksenter.

MILJØ-
DIREKTORATET

Retningslinjer for autorisasjon og reautorisasjon av besøkssenter nasjonalpark, våtmark, rovdyr, villrein, verdensarv og Oslofjorden i Norge

Innhold

1. Innledning	2
2. Formål	2
3. Lokalisering og utforming	3
3.1 Målgrupper	3
3.2 Lokalisering	3
3.3 Lokal forankring	3
3.4 Attraksjoner og aktiviteter	3
3.5 Besøkstall	4
3.6 Utstillinger og tilbud	4
3.7 Språk	4
3.8 Miljøansvar	4
3.9 Samarbeid	4
4. Utviklingsmidler og finansiering	4
5. Virksomheten	5
5.1 Enhetlig profil	5
5.2 Innhold	5
5.3 Framstilling/presentasjon	5
5.4 Bemanning	5
5.5 Åpningstider	6
5.6 Inngangsbillett	6
5.7 Årsprogram	6
5.8 Aktiviteter ute	6
5.9 Servering	6
5.10 Planer, budsjetter og rapporter	6
6. Oppfølging og kvalitetssikring	7
7. Merkevaren Norges nasjonalparker	7
8. Autorisasjon	7
9. Spesielle krav til ulike sentertema	7
9.1 Rovdyr	7
9.2 Våtmark	8
9.3 Nasjonalpark	8
9.4 Verdensarv	9
9.5 Villrein	10
9.6 Oslofjorden	10
Vedlegg: Fastsatte autorisasjonskrav for besøksentre	12

1. Innledning

Et besøkssenter er for alle som ønsker informasjon om naturen eller kulturarven og søker aktiviteter basert på denne. Senteret presenterer nasjonale og internasjonale verdier ved et område eller tema, gir forståelse for hvorfor dette skal tas vare på og inspirerer til å ville lære om, besøke og oppleve natur og kulturmiljø. Begrepet inkluderer besøkssenter nasjonalpark, rovdyr, villrein, våtmark, verdensarv og Oslofjorden.

Besøkssenter villrein er en del av Stiftelsen Norsk villreinsenter som har et eget sett autorisasjonskriterier med utgangspunkt i sin særskilte rolle som informasjons- og kompetansesenter, jf. beskrivelse i Prop. 1 S (2020-2021). Retningslinjene gjelder likevel så langt de passer.

Autoriserte naturinformasjonssentre skal bruke den registrerte merkevaren Norges nasjonalparker som eies av Miljødirektoratet. Kravet om å bruke merkevaren Norges nasjonalparker er ikke obligatorisk for verdensarvsentrene, men de gis den samme muligheten til å ta i bruk merkevaren.

2. Formål

Besøkssentrene skal spre kunnskap og skape oppmerksomhet om sitt felt. De skal bidra til lokal, bærekraftig verdiskaping gjennom måten de drives på.

Dette gjøres ved å:

- inspirere folk til å ville lære mer om senterets spesifikke fagfelt gjennom å tilrettelegge informasjon og gi dem gode opplevelser
- legge til rette for godt samspill med lokale aktører for å utvikle bærekraftige aktiviteter utenfor og i verneområder

Besøkssentrene skal også tilby natur- og kulturmiljøformidling, turinformasjon, uteaktiviteter og turistattraksjoner og gjennom dette gi opplevelser som gjør folk glad i naturen og kulturmiljøet.

Et autorisert besøkssenter skal

- arbeide for å sikre lokal forankring
- ha en viktig funksjon i lokalsamfunnet
- øke kunnskapen om området/temaet
- øke besøkerens forståelse for natur og naturmangfold, klima og klimaendringer
- øke besøkerens forståelse for kulturmiljø
- veilede besøkeren om hva han eller hun kan se, oppleve og gjøre i og rundt besøkssentret og inspirere til friluftsliv
- motivere til å bruke området på en måte som ikke forringer kvaliteten
- stimulere interesse for natur, naturvern og naturstudier og kulturmiljø, kulturmiljøforvaltning og kulturmiljøstudier og bidra med underlag for undervisning og skole

- gi kunnskap om hvordan menneskene har brukt og påvirket naturen
- være en attraksjon for bærekraftig reiseliv
- spre kunnskap om regionens natur- og kulturkvaliteter og besøksmål som spiller på de samme bærekraftverdiene

3. Lokalisering og utforming

Aktører på lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå kan ta initiativ til å etablere besøkssentre. Sentrene kan utformes etter ulike modeller, ut fra lokale og regionale behov og samarbeidsmuligheter. Miljødirektoratet anbefaler at besøkssentre har eget styre og egen daglig leder.

3.1 Målgrupper

Sentrale målgrupper for sentrene er norske og utenlandske reisende (f.eks. buss-, bil- og aktivitetsturister), lokale fastboende (f.eks. barnefamilier, enslige, pensjonister, næringsliv) og skoler. Så langt det er mulig, skal senteret være universelt utformet både innendørs og utendørs.

3.2 Lokalisering

Et besøkssenter skal lokaliseres der det er definert et tilstrekkelig besøksgrunnlag, og der det er god infrastruktur og muligheter for positive ringvirkninger. Besøkssenteret skal være det viktigste informasjons- og formidlingspunktet for verne- eller verdensarvområdet. Ideelt sett bør senteret lokaliseres i eller i nærheten av verne- eller verdensarvområdet slik at innfallsporten til det aktuelle området er tilgjengelig fra senteret. Unntaksvis kan et senter representere flere norske verne- eller verdensarvområder, eller ett område kan ha flere sentre dersom det har stort besøksgrunnlag eller består av geografisk adskilte delområder. Lokaliseringen av senteret må aldri være slik at verneverdiene eller de framstående universelle verdiene (grunnlaget for innskrivning på verdensarvlisten) svekkes.

3.3 Lokal forankring

Ved etableringen av et besøkssenter skal lokal forankring sikres gjennom bred involvering av lokalsamfunnet, og besøkssenteret skal på sin side bidra til å utvikle lokalsamfunnet. For de fleste sentre vil det være viktig å danne og tilknytte seg nettverk innen bærekraftig reiselivsutvikling. Sentre skal dokumentere sin lokale forankring gjennom skriftlige avtaler med lokale og regionale aktører. For verdensarvsentre har lokalbefolkningen et stort ansvar for opprettelsen av og deltagelsen i senteret.

3.4 Attraksjoner og aktiviteter

Ved lokaliseringen av et besøkssenter, skal mulighetene for å formidle, ta vare på eller utvikle lett tilgjengelige attraksjoner som natur- og kulturstier, rasteplasser, utsiktspunkt og bærekraftige opplevelser utredes. Informasjon om tilbudene ved og i nærheten av senteret må være lett tilgjengelig og oppdatert for både lokalbefolkningen og tilreisende. Tilrettelagte aktiviteter og aktivitetsforslag, skal ta hensyn til forvaltningsplaner, besøksstrategier og andre vernevedtak. Utøvelse av vertsrollen har stor betydning for attraksjonsverdien av besøkssenteret.

3.5 Besøkstall

Forventet besøkstall skal være godt utredet og spesifisert på målgrupper, slik som skoleklasser, tilreisende grupper eller enkeltpersoner og lokale foreninger.

3.6 Utstillinger og tilbud

Innhold i utstillinger, formidling og aktiviteter ved besøksenteret skal utvikles i tråd med retningslinjer for merkevaren Norges nasjonalparker og hvis mulig ses i sammenheng med utformingen av selve bygget¹.

3.7 Språk

Det skal gis informasjon på minst et utenlandsk språk, fortrinnsvis engelsk. I tillegg til at det i utstillingene gis informasjon på gjeldende mål for det geografiske området (hhv bokmål og nynorsk), skal man så langt det er mulig gi informasjon på samisk og kvensk i samiske og kvenske områder².

3.8 Miljøansvar

For nye bygninger og tilbygg skal man så langt det er mulig velge miljø- og energivennlige løsninger, og nybygg skal være godt tilpasset omgivelsene og ikke påvirke miljøverdier negativt. Sentre skal dessuten arbeide mot sertifisering for bærekraftighet (f.eks. Green travel, Miljøfyrtårn eller Norsk økoturisme).

3.9 Samarbeid

Sentrene bør arbeide for godt samarbeid med lokalsamfunnet, i tillegg til samarbeid med lokal og regional forvaltning, private reiselivsaktører, frivillige organisasjoner og spesielt skoler. Andre aktuelle samarbeidspartnere kan være etablerte museer eller knutepunkter for nasjonalparkforvaltningen.

Der forholdene ligger til rette for det skal sentrene samlokaliseres med relevante etablerte institusjoner som informerer om natur eller kultur (f.eks. museer eller forvaltningsknutepunkter).

4. Utviklingsmidler og finansiering

Besøksentrene kan søke tilskudd til drift og utvikling gjennom tilskuddsordningen som blir offentliggjort gjennom årlige rundskriv for tilskuddsordninger på regjeringen.no. Søknadsfrist er 15. januar.

Ordningen omfatter to kategorier tilskudd:

- A. Midler til daglig drift (grunntilskudd): Grunntilskuddet er det årlige driftstilskuddet som fastsettes i rundskrivet nevnt ovenfor, og kan brukes til lønn til

¹ Kravet om å bruke merkevaren Norges nasjonalparker er ikke obligatorisk for verdensarvsentrene, men de gis den samme muligheten til å ta i bruk merkevaren som naturinformasjonssentrene.

² Forskrift om stadnamn § 4 viser til geografisk fordeling av de samiske språkene.

daglig leder, drift av utstillinger, husleie for bygg, lønn til kulturmiljø- eller naturveileder og annen aktivitet definert gjennom autorisasjonen.

For besøkssenter verdensarv forutsettes minimum 40 % medfinansiering fra andre aktører til driften. Medfinansieringen kan skaffes via lokale og regionale aktører, samt gjennom inntjening på annen måte.

For Stiftelsen Norsk villreinsenter fastsettes det årlige driftstilskuddet direkte i Prop. 1 S.

B. Utviklingsmidler (prosjektmidler): Prosjektmidlene kan brukes til utstillinger, formidlingsoppgaver, kompetanseutvikling og utvikling av et utvidet publikumstilbud.

Størrelsen på midler til utvikling avgjøres i forbindelse med de årlige budsjettprosessene.

I samsvar med bevilgningsreglementets § 10 2. ledd³ kan departementet, direktoratene eller Riksrevisjonen iverksette kontroll med at grunntilskudd og prosjektmidler er benyttet til formålet.

5. Virksomheten

5.1 Enhetlig profil

Det skal bygges en enhetlig profil rundt besøkssentrene i Norge. Alle deler av senteret skal preges av kvalitet: utstillinger, kulturmiljø- og naturformidling, salg, verdiskaping, merking, tilrettelegging og vertskap.

5.2 Innhold

Besøkssenteret skal formidle naturvitenskaplige, natur- og kulturhistoriske, kulturelle og opplevelsesmessige verdier og sette søkelys på bærekraftig bruk av de verdiene de formidler. Senteret skal fungere som en møteplass og lede an i å utvikle samarbeidet med lokale aktører.

5.3 Framstilling/presentasjon

Framstilling i utstillinger, formidling og seminarer/kurs skal være nøytral og faglig oppdatert, samtidig som den skal inspirere til å ville lære mer. Det skal være høy kvalitet på utstillinger, tilrettelegging og formidling. Oppfordring til friluftsliv og utendørs aktivitet skal være en sentral del av framstillingen der det er naturlig.

5.4 Bemanning

Besøkssenteret skal ha daglig ledelse og kvalifisert personell innen naturvitenskap og naturveiledning og kulturmiljøfag og kulturmiljøformidling. Bemanningen ved det enkelte senteret skal tilpasses type besøkssenter, besøkspotensiale og gjeldende økonomiske rammer. Senteret bør sikre et spenn i fagkompetanse og bygge et nettverk med relevante fagaktører.

³ Bevilgningsreglementet: <https://lovdata.no/dokument/STV/forskrift/2005-05-26-876>

5.5 Åpningstider

Besøkssenteret skal ha åpningstider tilpasset publikums behov. Det er et absolutt krav til autoriserte besøkssentre at de holder åpent minimum 1 000 timer fordelt på minst 150 dager i året. For sentre med begrenset åpningstid bør det utredes hvordan besøkende kan få dekket sitt behov for informasjon om området, ved for eksempel nærliggende turistkontor og andre reiselivsbedrifter eller ulike former for ubetjent informasjon utendørs.

5.6 Inngangsbillett

Det skal være gratis tilgang til enkel og grunnleggende informasjon om verneområder, verdensarv og internasjonale konvensjoner, samt friluftsliv og allemannsrett. Betaling kan tas for tjenester som særlig tilrettelagte utstillinger, filmvisning, guidede opplevelser, kurs o.l.

5.7 Årsprogram

Besøkssenteret skal kunngjøre et program for året med temadager, foredrag, turer og andre arrangementer. Aktivitetene kan tilbys i samarbeid med andre interessenter. Senteret skal stå som hovedansvarlig arrangør av alle poster i programmet og har hovedansvaret for å markedsføre programmet.

5.8 Aktiviteter ute

Besøkssenteret skal tilby naturveiledning og kulturmiljøformidling utendørs, og tilrettelegge for barnefamilier og skoler i sitt nærmiljø. Senteret skal tilrettelegge natur- og ev. kultursti fra senteret, gjerne i samarbeid med lokale lag og foreninger.

5.9 Servering

Mat og servering er en viktig del av det totale servicetilbudet og opplevelsen ved et besøkssenter. Sentrene bør samarbeide med lokale aktører om et serveringstilbud, alternativt vise til gode serveringssteder i nærområdet. Sentrene bør arbeide mot salg av lokalprodusert mat og drikke.

5.10 Planer, budsjetter og rapporter

Alle besøkssentre som søker om (re)autorisasjon skal presentere en virksomhetsplan. Planen skal grovt sett presentere planlagte aktiviteter i autorisasjonsperioden, samt mer detaljert presentere planlagte aktiviteter og opplegg for det kommende året. Myndighetene bruker virksomhetsplanen i sin vurdering av senterets måloppnåelse.

Alle autoriserte sentre skal innen søknadsfrist 15. januar levere virksomhetsplan og budsjett for kommende år etter mal utarbeidet av Miljødirektoratet, samt et egenprodusert budsjett. De skal dessuten levere årsrapport og regnskap for forutgående år på samme dato, og ved endelig rapportfrist i slutten av juni levere sluttrapport med revidert regnskap. I tillegg til dette skal sentrene 15. januar rapportere nøkkeltall som besøkstall, antall aktiviteter, antall som har mottatt veiledning og resultat fra brukerundersøkelser og evalueringer ved senteret.

6. Oppfølging og kvalitetssikring

Daglig leder skal følge opp og utvikle besøkssenterets virksomhet i tråd med de nasjonale retningslinjene. Besøkssenteret bør organisere seg slik at det til enhver tid har den kompetanse som kreves samt samhandle med det nasjonale kompetansenettverket for autoriserte besøkssentre. Senteret skal ha et kvalitetsnettverk med kompetanse på senterets faglige tema, natur og kulturmiljøformidling og fysisk utforming.

Miljømyndighetene skal årlig vurdere kvaliteten på besøkssentrene basert på innleverte rapporter. Det kan også bli gjennomført evalueringer i løpet av autorisasjonsperioden.

Det skal gjennomføres årlige samlinger for alle representanter fra alle de autoriserte besøkssentrene. For verdensarvsteder hvor kulturmiljøverdier er grunnlaget for verdensarvstatusen kan det være aktuelt, å delta på tilsvarende samlinger innenfor museumsnettverket.

7. Merkevaren Norges nasjonalparker

Merkevaren Norges nasjonalparker er utviklet for nasjonalparker, nasjonalparkkommuner, nasjonalparklandsbyer og autoriserte besøkssentre. Retningslinjer for bruk av merkevaren kan finnes på nettsiden <https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/> Merkevaren er beskyttet og skal kun brukes av autoriserte besøkssentre. Kravet om å bruke merkevaren Norges nasjonalparker er ikke obligatorisk for verdensarvsentrene, men de gis den samme muligheten til å ta i bruk merkevaren.

Miljødirektoratets kvalitetssikring av naturinformasjonssentrene, deres utstillinger og aktiviteter skal knyttes til merkevaren.

8. Autorisasjon

Et senter vil bli autorisert for fem år av gangen dersom ikke annet er oppgitt. Utlysning og søknad om autorisasjon tilrettelegges gjennom søknadssenteret til Miljødirektoratet på <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>. Autorisasjonsordningen presenteres i søknadssenteret og det må søkes via søknadssenteret.

Søknaden skal inneholde opplysninger om hvordan senteret oppfyller kravene som stilles for autorisasjon, inkludert budsjett og virksomhetsplan.

9. Spesielle krav til ulike sentertema

Besøkssenter rovdyr, våtmark, nasjonalpark, verdensarv, villrein og Oslofjorden har følgende tilleggskrav:

9.1 Rovdyr

Målet med opprettelsen av besøkssentre for rovdyr er å formidle et totalt og nøytralt bilde av økologi, forvaltning og konflikt knyttet til de norske rovdyrartene. Sentrene har et spesielt ansvar for informasjon om nasjonal politikk og belysing av det regionale og totale konfliktbildet.

Et besøkscenter for rovdyr skal

- formidle kunnskap om de norske rovdyrartene
- informere om rovdyrforvaltningen i Norge og sette dette inn i et internasjonalt perspektiv
- tilpasse informasjonen til målgruppene, og tilby aktiviteter til skoler, organisasjoner, bygdelag med mye konflikt og områder der rovvilt er nytt
- drive utviklingsarbeid knyttet til presentasjon, pedagogisk opplegg og konflikthåndtering
- dokumentere hvordan de vil samarbeide med andre sentre i samme kategori
- utføre nasjonale oppgaver og fungere som nasjonale koordinatorene innenfor temaet
- velge fokus ut fra regionale forhold som hvilke rovviltarter det er stort fokus på, hvilke konflikter som er gjeldende, hvilken målgruppe man formidler til og hvilken tid på året man driver formidling

Senteret må ha en anbefaling fra den regionale rovviltneemnda, samt relevant kommune for å kunne søke autorisasjon.

9.2 Våtmark

Besøkscenter for våtmark skal skape bevissthet om og forståelse for, verdien av våtmark. Disse sentrene skal formidle kunnskap om vernet av våtmarksområder generelt og Ramsarområder spesielt.

Ramsarkonvensjonen definerer vernede våtmarker. Vernegruppen innbefatter sumper, innsjøer, torvmyrer, skogdekkede våtmarker, grotter og elver (innlandet), korallrev, laguner og fuglefehell (kyst og kystnære områder), reservoarer, dammer, fiskedammer, rismarker og annet (menneskeskapte våtmarker).

Et besøkscenter for våtmark skal

- være plassert i tilknytning til et våtmarksområde
- informere om lokale, norske og internasjonale Ramsarområder og andre vernede våtmarker
- arrangere aktiviteter og arrangementer i tilknytning til våtmarksområdet eller innenfor våtmarksrelaterte tema
- bistå miljøforvaltningen med formidling av våtmark
- markere verdens våtmarksdag
- bidra til overvåking og tilrettelegging i våtmarksområder der dette er ønskelig

Senteret må ha en anbefaling fra relevant kommune og statsforvalter for å kunne søke autorisasjon.

9.3 Nasjonalpark

Et besøkscenter nasjonalpark skal formidle kunnskap om nasjonal og internasjonal natur og bidra til forståelse for naturvern og biologisk mangfold.

Besøkssenter nasjonalpark skal spesielt formidle informasjon om nasjonalparken og øvrige verneområder senteret har et formidlingsansvar for. Disse sentrene skal også informere om allemannsretten og motivere til miljøvennlig og bærekraftig friluftsliv. Et besøkssenter nasjonalpark skal fungere som en åpen dør til naturen og naturopplevelser, og bidra til å skape begeistring og ansvarsfølelse for naturen.

Et besøkssenter for nasjonalpark skal

- informere om betydningen av naturvern i Norge.
- ha et nært samarbeid med verneområdestyret og nasjonalparkforvalteren i de områdene der ordningen er etablert.
- presentere opplevelsesmulighetene i nasjonalparken(e) og randsonene
- stimulere de besøkendes egen aktivitet i naturen.
- tilby lett tilgjengelig informasjon om friluftsliv, stinett og turhytter som lett kan lede besøkende ut i nasjonalparken(e) og andre verneområder
- installere og ta i bruk relevant felles informasjon om alle landets nasjonalparker
- samarbeide med de andre autoriserte nasjonalparksentrene om pedagogiske metodeverktøy, temautstillinger o.l.
- arbeide aktivt for å få til et samarbeid med relevante forskningsmiljø og -prosjekter

Ved autorisasjonssøknader for besøkssenter nasjonalpark forutsettes det at vernemyndigheter og kommune støtter søknaden.

9.4 Verdensarv

Et besøkssenter for verdensarv skal spre kunnskap og skape oppmerksomhet om de universelle verdiene til norske verdensarvområder, gi forståelse for hvorfor disse skal tas vare på og sette den norske verdensarven inn i et internasjonalt perspektiv. Den immaterielle kulturarven bør trekkes inn som en del av framstillingen av verdensarven. Verdensarvkonvensjonens varemerke, med helhetlig tilnærming til natur og kultur, må framheves i all informasjon og formidling.

Et verdensarvsenter skal bidra til at verdensarven har en funksjon for lokalsamfunnet i tråd med forpliktelsene i verdensarvkonvensjonen. Besøkssentre for verdensarv skal også bidra til bærekraftig verdiskaping.

Et besøkssenter for verdensarv skal

- øke kunnskapen om verdensarvkonvensjonen globalt og nasjonalt og forpliktelsene som følger av en verdensarvstatus
- sette betydningen av nasjonal og lokal verdensarv inn i en internasjonal kontekst
- bidra til formidling og informasjon om øvrige Unesco-konvensjoner (herunder konvensjonen om vern av undervannsarkeologien, konvensjonen om beskyttelse av kulturmiljøer i væpnet konflikt og konvensjonen om vern av immateriell kulturarv)
- øke besøkendes kunnskap om verdensarvområdet, forståelsen av verdensarvverdiene og grunnlaget for innskrivningen på verdensarvlisten
- inspirere og veilede de besøkende om hva man kan se, oppleve og gjøre i og rundt verdensarvsenteret uten å forringe verdensarvverdiene

- stimulere til bruk av kultur- og naturarven i undervisning i skolen
- være en møteplass som støtter opp om lokalsamfunnets innsats for å ta vare på verdensarven
- støtte verdensarvkoordinator og forvaltningsarbeid knyttet til oppfølging av verdensarven
- samarbeide med lokale og regionale organisasjoner, foreninger og næringsliv som formidler kvalitetsprodukter og -tjenester
- årlig markere den internasjonale verdensarvdagen (18. april), datoen for konvensjonens tilblivelse (16. november) og/eller innskrivningsdato for eget område
- bygge opp lokal vertskapskompetanse (tilbudet skal inngå i aktivitetsplan)
- ha ansatte ved senteret som holder seg oppdatert på de viktigste nyheter knyttet til konvensjonen (jf. nyheter på <http://whc.unesco.org/>)

Ved autorisasjonssøknader for besøkssenter verdensarv vises det til Klima- og miljødepartementets prioriteringer for verdensarvsentre per 18.5.2017⁴. Miljødirektoratet vil ta hensyn til planen ved autorisasjonssøknader og tildeling av midler.

9.5 Villrein

Informasjons- og kompetansesenteret for villrein skal formidle kunnskap om og sikre forståelse for og forvaltning av de naturverdiene villreinstammene og -fjellene representerer. Norge har et særlig internasjonalt ansvar for å sikre framtiden for villreinen og dens leveområder.

Stiftelsen Norsk villreinsenter fremmer bevaring og bærekraftig forvaltning av villreinen, og stiftelsen har to driftsenheter: Norsk villreinsenter Sør på Skinnarbu i Tinn kommune og Norsk villreinsenter Nord på Hjerkind. De to enhetene har sitt geografiske ansvarsområde henholdsvis sør og nord for Sognefjorden.

Stiftelsen Norsk villreinsenter skal

- formidle informasjon om villreinbestandene og -fjellene i Norge
- fremme samarbeid og kompetanseheving i forhold til alle aktører som berører villreinen og dens leveområder
- være en arena for kommunikasjon mellom villreinforskere og -brukere
- fungere som brobygger og møteplass for å fremme tradisjonell og ny næringsutvikling på villreinens premisser
- foreslå tiltak ovenfor ansvarlige myndigheter og berørte parter for å sikre bærekraftig forvaltning av villreinen og økosystemet den er en del av

9.6 Oslofjorden

Klima- og miljødepartementet lanserte våren 2021 "Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv". Tiltaksplanen skal mobilisere til innsats hos alle, og ett av tiltakene i planen er opprettelse av et besøkssenter for Oslofjorden. Målet med ett slikt senter er å øke kunnskapsnivået i befolkningen og dermed øke befolkningens evne og lyst til å bidra i ivaretagelsen av Oslofjorden. Besøkssenteret skal gi veiledning, informasjon og

⁴ [Plan for prioriteringer i arbeidet med å etablere verdensarvsentre ved alle de norske verdensarvområdene 2017-2026 - regjeringen.no](#)

kunnskapsformidling om Oslofjorden på en lettfattelig måte. Sentret skal også benytte seg av digitale løsninger, slik at deler av informasjonen kan nås digitalt uten at fysisk oppmøte på sentret er nødvendig.

Besøkssenter for Oslofjorden skal:

- mobilisere alle befolkningsgrupper og kommuner til å ta vare på Oslofjorden, gjennom å synliggjøre de miljøutfordringene som Oslofjorden står ovenfor
- synliggjøre friluftslivsbruken blant ulike grupper i befolkningen, informere om hva som fremmer og hemmer områdebruken, og informere om ev. konflikter mellom ulike brukergrupper
- informere om naturmangfold, tilstand, klima og klimaendringer i og rundt fjorden
- stimulere til økt friluftsliv
- informere om allemannsretten, spesielt i strandsonen
- informere om områder som er velegnet for friluftsliv, fiske, fangst og sanking

Vedlegg: Fastsatte autorisasjonskrav for besøkssentre

Tema	Krav
<i>Informasjonsansvar</i>	Autoriserte besøkssentre har informasjonsansvar for en eller flere nasjonalparker, et eller flere verdensarvområder eller truede arter og naturtyper.
	Sentrene skal informere om de andre autoriserte besøkssentrene i Norge, om norske verneområder og naturmangfold generelt, samt om den norske verdensarven.
	Sentrene skal informere om relevante internasjonale konvensjoner og sette sitt tema/område inn i en internasjonal sammenheng.
	Informasjonen i de tre punktene over forutsettes å være en sentral, integrert del av senterets virksomhet i hele senterets åpningstid.
<i>Informasjonsinnhold</i>	Innhold i utstillinger ⁵ , formidling og aktiviteter ved autoriserte besøkssentre skal bygge på områdets eller artenes verneverdi eller egenart, eller verdensarvområdets fremragende universelle verdier (grunnlaget for verdensarvstatusen).
	Sentrene skal formidle natur- og/eller kulturmiljøvitenskapelige/-historiske og opplevelsesmessige verdier knyttet til verdensarvstedet, naturområdet eller artene det er autorisert for.
	Det skal informeres om relevante uteaktiviteter og -tilbud med utgangspunkt i senteret eller i nærheten av senteret.
<i>Kvalitetssikring</i>	Utstilling, informasjonsmateriell og formidling må kvalitetssikres av fagpersoner.
<i>Godt vertskap</i>	Ansatte ved besøkssentrene skal utøve godt vertskap gjennom å stille godt forberedte og være i stand til å tilpasse tilbud og aktiviteter til besøkende og tilgjengelige aktivitetsmuligheter.
<i>Arrangementer</i>	Sentrene bør tilby et regelmessig og variert program med temadager, foredrag, turer og andre arrangementer. Arrangementene kan utarbeides og gjennomføres i samarbeid med lokale lag og organisasjoner.
<i>Utstillinger</i>	Det skal være gratis tilgang til enkel, men grunnleggende informasjon om verneområder, verdensarv og internasjonale konvensjoner.
	Sentrene bør ha tilgjengelig utendørs informasjon om natur- og kulturmiljøverdier og tur- og opplevelsesmuligheter i nærområdet.

⁵ For verdensarvområdene er det per juni 2021 under utvikling en basisutstilling som skal inngå i verdensarvsentrenes formidling av verdensarvområdet. Arbeidet ledes av Riksantikvaren.

<i>Språk</i>	Det skal gis informasjon på minst et utenlandsk språk, fortrinnsvis engelsk. I tillegg til at det i utstillingene gis informasjon på gjeldende mål for det geografiske området (hhv bokmål og nynorsk), skal man så langt det er mulig gi informasjon på samisk og kvensk i samiske og kvenske områder.
<i>Naturveiledning og kulturmiljøformidling</i>	Alle sentre skal tilrettelegge for barn og unge og barnefamilier i sitt nærmiljø. Senteret skal formidle til skoleklasser og barnehager. Der det er mulig, skal det fra besøkscenteret tilrettelegges natur- eller kultursti.
<i>Framstilling/ presentasjon</i>	Framstilling i utstillinger, seminar/kurs, formidling og veiledning skal være nøytral, faglig korrekt og oppdatert, samtidig som den skal inspirere til å ville lære mer. Det skal være høy kvalitet på utstillinger, tilrettelegging og formidling.
<i>Merkevare</i>	Naturinformasjonssentre skal bruke merkevaren Norges nasjonalparker for besøkscenter, mens verdensarvsentre gis muligheter til å bruke den.
<i>Åpningstid og bemanning</i>	Sentrene skal være åpne for besøkende minst 1000 timer fordelt på minst 150 dager i året, og skal bemannes ut fra dette.
	Sentrene skal dokumentere hvordan de sikrer at det har kvalifisert personell innen natur- og/eller kulturmiljøfag og formidling/veiledning.
<i>Organisasjonsform</i>	Aktører på lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå kan ta initiativ til å etablere besøkscenter. Sentrene kan utformes etter ulike modeller, ut fra lokale og regionale behov og samarbeidsmuligheter. Miljødirektoratet anbefaler at besøkscenter har eget styre og egen daglig leder.
<i>Universell utforming</i>	Så langt det er mulig, skal senteret være universelt utformet både innendørs og utendørs.
<i>Miljøansvar</i>	For nye bygninger og tilbygg skal man så langt det er mulig velge miljø- og energivennlige løsninger. Nybygg skal være godt tilpasset omgivelsene og ikke påvirke miljøverdier negativt.
	Sentrene skal arbeide mot sertifisering for bærekraft (f.eks. Green travel, Miljøfyrtårn eller Norsk økoturisme).
	Sentrenes aktiviteter og tiltak som berører verneverdige og fredete kulturmiljøer eller naturvernområder, skal foregå i samsvar med forvaltningsplan, besøksstrategi og andre relevante vernebestemmelser.
<i>Nettverk og kompetanseutvikling</i>	Sentrene skal delta med ansatte og ansvarlige på kurs og nasjonale nettverkssamlinger arrangert av Miljødirektoratet. For verdensarvsentre kan det også være aktuelt å delta på tilsvarende samlinger innenfor museumsnettverket.
<i>Lokal forankring</i>	Besøkscenterne skal dokumentere hvordan lokal forankring sikres. Senteret skal dokumentere samarbeid med frivillige organisasjoner om aktiviteter og bruk av lokalene.

<i>Bærekraftig reiseliv</i>	Sentrene skal samarbeide med lokalt og regionalt reiseliv, og kunne dokumentere samarbeidet skriftlig.
<i>Planer, budsjetter og rapporter</i>	Sentrene skal ved søknadsfrist 15. januar levere virksomhetsplan og budsjett etter mal utarbeidet av Miljødirektoratet, samt egenprodusert budsjett.
	Sentrene skal ved søknadsfrist 15. januar levere årsrapport og regnskap for virksomheten, og ved endelig rapportfrist i slutten av juni levere sluttrapport med revidert regnskap.
	Sentrene skal ved søknadsfrist 15. januar rapportere nøkkeltall som besøkstall, aktiviteter og veiledning e.l., resultater fra brukerundersøkelser og ev. evalueringer av innhold og aktivitet ved senteret.
	I samsvar med bevilgningsreglementets § 17 kan departementet, direktoratene eller Riksrevisjonen iverksette kontroll med at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Versjon juni 2021

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/10951-20

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	28/21	16.09.2021

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Vurdering

Arkivsaksnr: 2020/10951-21

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	29/21	16.09.2021

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Verneområdestyret blir enig på styremøte om tid til forberedelse, og varighet av styremøte

Vurdering

Delegert sak

DS 6/21 Innvilget dispensasjon til søknad om dispensasjon for motorferdsel med helikopter - feltarbeid på isbre - Koppangsbreen

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET NTNU
Høgskoleringen 1
7491 TRONDHEIM

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VAR REF.: 2021/7592 - 432.2

DATO: 20.08.2021

Innvilget dispensasjon til søknad om dispensasjon for motorferdsel med helikopter - feltarbeid på isbre - Koppangsbreen

Vedtak

I henhold til gitte delegeringer fra Verneområdestyret for Lyngsalpan er saken behandlet administrativt.

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. samme lovs § 77 innvilges søknad om lavtflyging og landing med helikopter i Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Dispensasjon er gitt til Norges teknisk naturvitenskaplige universitet, NTNU.

Vilkår:

- Formålet med flygingen er innsamling av prøver for biologisk analyse, ortofoto og profilering av subglasial hydrologi ved hjelp av ground penetrating radar (GPR), LiDAR og GPS
- Dispensasjonen gjelder for 5 turer i perioden 1/9 – 31/10 2021

Dato	Tur nr:

- Datoene må føres inn i skjemaet og dispensasjonen må medbringes på flyging i området.
- Dispensasjonen gjelder på Koppangsbreen og Strupbreen. Motorferdselen i området skal begrenses mest mulig

- Ta kontakt med Ittunjarga reinbeitedistrikt i forkant av flygingen for å unngå å være til ulempe for reindriftsutøvelsen: Distriktsleder Berit Kristine Utsi: 93 28 33 74
- Mislighold fører til inndragning

Vedtaket begrunnes i at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at tillatelse kan innvilges, søknaden anses som ikke å være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det gjøres oppmerksom på at en tillatelse etter naturmangfoldloven ikke fritar for innhenting av nødvendig tillatelse etter annet lovverk, eller av grunneier.

Bakgrunn

Norges teknisk naturvitenskapelige universitet NTNU søker om dispensasjon til bruk av helikopter i forbindelse med feltarbeid på Koppangsbreen og Strupbreen i Lyngsalpan landskapsvernområde.

Dette er i forbindelse med feltarbeide på totalt 9 isbreer i hele Norge i forbindelse med forskning rundt livsformer i ekstreme miljøer og fare knyttet til isbreer (jøkullaup og massiv smelte av isbreer som kan skade lokalsamfunn). Analysene vil bli gjennomført i kontekst med å samle inn baseline og fortløpende data fra raskt tilbaketrekkende isbreer i Norge, som er direkte påvirket av de globale klimaendringene.

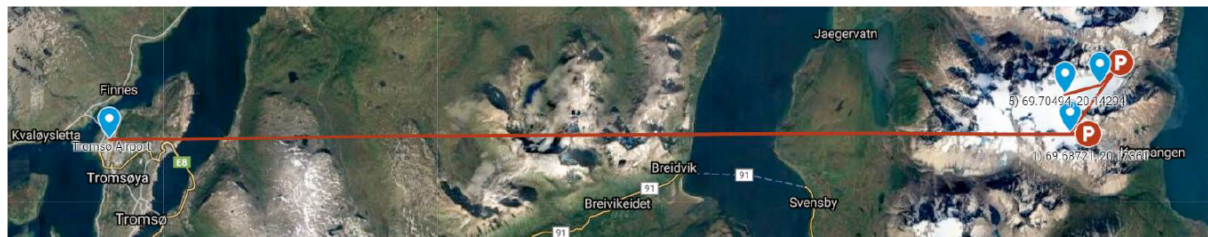
Oppgaver: Innsamling av luftfoto (ortofoto), prøver for biologisk analyse og profilering av subglasial hydrologi ved hjelp av ground penetrating radar (GPR), LiDAR og GPS.

Mål 1 (biologiske analyser): Å analysere mangfoldet av mikroskopisk dyreliv i norske isbreer, og innvirkningen menneskelige aktiviteter har på isbreer (sammenligning av uberørt versus steder med mye turisme). Forutsetning: Innsamlingen må være landsdekkende (forskjellige klimatiske soner, maritime og semi-maritime forhold) og uberørt versus miljøer berørt av turisme.

Mål 2 (glasiologiske analyser): Å determinere de viktigste driverne for flom fra bredemt innsjø (jøkullaup) og massiv smelting av isbreer på landsdekkende skala ved å kartlegge underliggende berggrunn og vannveier, kartlegge fordelingen av glasiale elementer som bresprekker og brebrønner (overflatevann på toppen av breen som penetrerer gjennom isen til bunnen), ved bruk av remote sensing (fjernmåling) og numeriske modeller for å forstå de primære kreftene som driver prosessene. Et av hovedmålene er å utvikle et varslingsystem for tidlig å kunne varsle om flom (i samarbeid med NVE, Statkraft, og HVL). Vi har også som mål å forstå den biologiske innflytelsen av disse glasiale hendelsene har på det lokale og regionale miljøet.

Søknaden gjelder for 5 landinger innenfor tidsvinduet 1/9 2021 – 31/10 2021. Det lange tidsvinduet er på grunn av at arbeidet er avhengig av værforholdene.

Koppangsbreen

Verneregler:

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugàissàid suodjemeahcci ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon 20.2.2004. Formålet med vernet er å *ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområde som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

I henhold til verneforskriftene for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugàissàid suodjemeahcci er motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyvning (flyvning under 300 m) med luftfartøy generelt forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jfr. Naturmangfoldloven § 48.

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder.

Prinsippene i §§ 8-12 gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Flyging og landing i verneområdet som omsøkt er ikke omtalt spesifikt i verneforskriften for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Verneforskriftene har derimot bestemmelser som setter generelt forbud mot motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavflygning med luftfartøy.

I henhold til naturmangfoldlovens § 48 kan imidlertid forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlig samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det anses som at omsøkte helikopterflygingen vil være en kortvarig forbigående forstyrrelse som ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket vil heller ikke stride mot vernevedtakets formål. Lavtflyging og landing med helikopter medfører støyforurensning som vil kunne forstyrre dyreliv og friluftsliv, og således stride imot verneformålet. Flygingen skal imidlertid foregå på høsten og det vurderes dit hen at det ikke vil innebære vesentlige forstyrrelser av fugl eller dyreliv. Bruk av helikopter vil ikke føre til miljøforringelse. Flygingen vil innebære en forbigående kortvarig støyforurensning som ikke vil sette spor i terrenget.

I september og oktober foregår det samling og flytting av rein i nærheten av det omsøkte området. Det anses at man kan unngå konflikter, og være til ulempe, for reindrifta dersom man kontakter dem (Ittunjarga reinbeitedistrikt) før flyging.

Det anses som at en har tilstrekkelig kunnskap om virkningene av omsøkte helikopterflyging, jfr. Naturmangfoldlovens § 8. Det vurderes derfor dithen av en tillatelse ikke strider mot føre-var-prinsippet, jfr. Naturmangfoldlovens § 9.

Omsøkte helikopterflyging inngår i et nasjonalt prosjekt med analysering av mikroskopisk dyreliv i uberørte områder kontra områder med mye turisme. Det er også planer om at man i samarbeid med Statkraft, NVE og HVL skal utvikle et samarbeid for å få på plass et varslingssystem for å tidlig kunne varsle flom. Omsøkte område har ved flere tilfeller opplevd Jøkullaup som har forårsaket store skader i terrenget. Det anses som viktig å kunne få på plass et varslingssystem for området i Koppangen. Det konkluderes derfor med at bruk av helikopter i dette tilfellet er nytteflyging som kan tillates.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ

Tony Pywellie

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2021/7843 - 432.2

DATO: 20.08.2021

Avslag på søknad om dispensasjon til å bruke drone til filming ved Steindalsbreen, Lyngsalpan landskapsvernområde

Saken er i samsvar med gitte delegeringer behandlet administrativt og det er fattet følgende

Vedtak

Tony Pywellie sin søknad om dispensasjon til bruk av drone til filming av Steindalsbreen i Lyngsalpan landskapsvernområde avslås.

Vedtaket er fattet i medhold av verneforskriftens § 3, pkt 6.2, naturmangfoldlovens § 48 og retningslinjer i forvaltningsplanen for Lyngsalpan landskapsvernområde.

Avslaget begrunnes i at det ikke er hjemmel til å tillate bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde som omsøkt.

Bakgrunn

Tony Pywellie søker om dispensasjon til å kunne bruke drone til filming ved Steindalsbreen lørdag 18. september. Det oppgis at maksimal flygetid vil være på 1 time. Han oppgir i søknaden at han skal forholde seg til reglene for dronekjøring med tanke på avstand til dyr og andre mennesker. Han har kjørt drone over 1 år og har fullført nettbasert trening for pilotkompetanse. Bakgrunnen for ønske om å kunne fly dronen er at han er fasinert av den nord norske naturen og landskapet og vil gjerne dokumentere dette ved å filme Steindalsbreen og området rundt. Han ønsker å vise filmen fra området til medlemmer av Norsk revmatikerforbund, Harstad på en temakveld der noen i laget har vist interesse for isbreer.

Regler i verneområdet:

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Dersom en unngår sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfuglreir og holder god avstand til vilt som oppholder seg i området, vil bruk av drone trolig ikke ha særlig innvirkning på biologiske verneverdier. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt opp til at det kan dispenseres til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning,

eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk.

I dette tilfellet gjelder søknaden å kunne bruke dronen til privat filming av Steindalsbreen og vil derfor komme inn under filming til privat bruk. Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt opp til en praksis der det ikke innvilges dispensasjon til private aktører.

Konklusjon

Søknad om dispensasjon til bruk av drone som omsøkt avslås.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Storfjord kommune	Oldersletta 1	9046	OTEREN

Timo Kumpula
University of Eastern Finland
timo.kumpula@uef.fi

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VAR REF.: 2021/7915 - 432.2

DATO: 23.08.2021

Innvilget dispensasjon til bruk av drone ved Steindalsbreen - Lyngsalpan landskapsvernområde

Vedtak/Decision

Pursuant to section 48 of the Biodiversity Act, permission is granted to use a drone for filming the retreat of the glacier in Steindalen, Lyngen Alps protected area

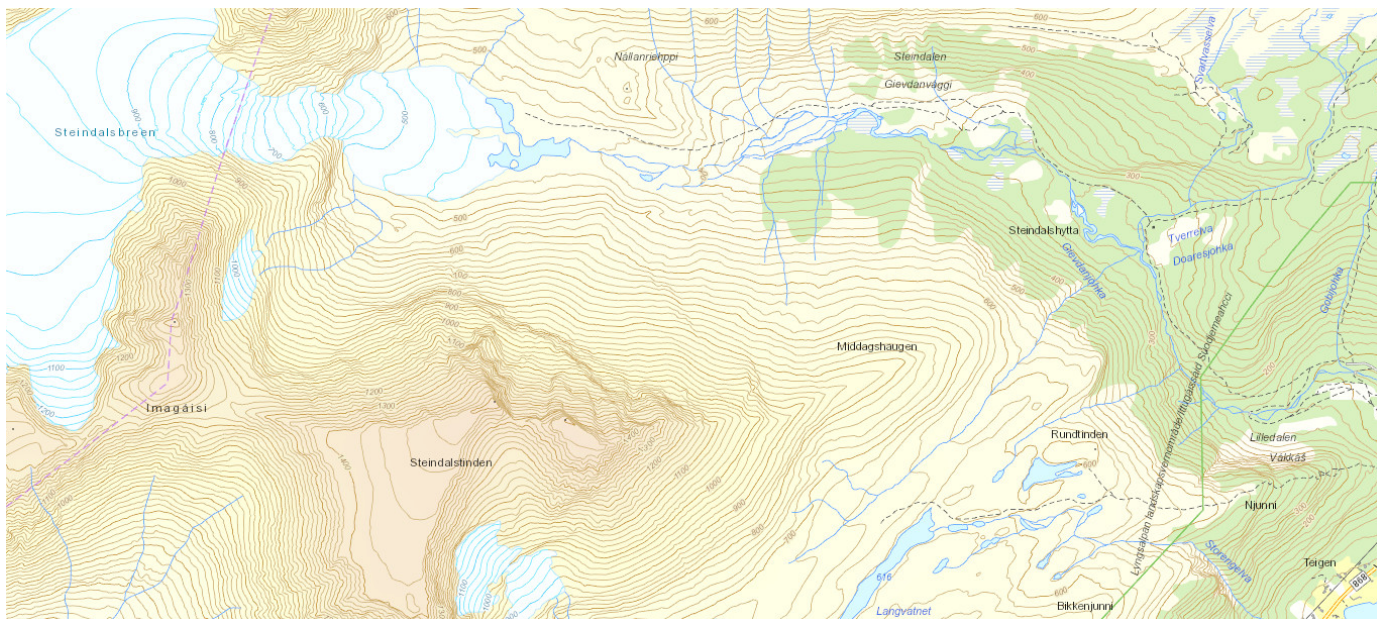
- The permission is granted for University of Eastern Finland for 1 day between 28/8 – 1/9 2021
- During the use of the drone, consideration shall be given to any other users of the area so that they are disturbed as little as possible
- The drone operator must follow the rules provided in the " Regulations concerning aircraft without a pilot on board etc."
- If birds of prey are observed in the air during flight, the drone must immediately be grounded.
- This permission must be brought to site and shown to the supervisor/ranger if this is required.

The permit will be a short-term disturbance and will not adversely affect the protected area or be contrary to the purpose.

Bakgrunn

Timo Kumpula, professor, University of Eastern Finland has been running annual field course in Kilpisjärvi since 2004. They have visited Steindalsbreen in the Lyngen Alps every year. They have been monitoring the retreat of the glacier using DGPS. They have also a couple of times used drone to take images of the glacier edge. Last year the managers of the protected area put up a sign that tells that droning is not allowed in the protected area. The professor noticed the sign and realized that droning wasn't allowed. The University apply to get permission to fly above the glacier edge with Phantom 4 or Mavic-2 copters. The pilot is very experienced, and they plan to fly at altitude of 100 meters. The aim is to get exact information of glacier edge, for the time series since 2004.

The plan is to visit the glacier between 28.8 – 1.9. The exact date is not clear – it depends on weather conditions

Grunnlaget for avgjørelsen

Steindalen is in Lyngen Alps protected area and it is not allowed to use drone in the area, due to regulations § 3, point 6.2. There is, however, possible to apply to use the drone to for various purposes. The application may be assessed in accordance with section of the Natural Diversity Act. This section is strict and the permit must not be contrary to the purpose of the protected area or adversely affect the protective values.

Vurdering

There is not allowed to fly drone in the protected area. We like to keep the number of drones at a low level in the protected area and are strict in giving permits. Drones are disturbing, both for animals and birds as well for the people hiking in the area.

The border for the protected area has made an managementplan for the area and have made some guidelines for drones: There is not possible to give permission to private persons who just wants to have good films from the area. It is just possible to give permission to professional photographers who is making an production to promote tourism, values in the protected area, natural science an monitoring or important news from the area. It is also possible to give permission to the owners of grazing animals in the area, such as reindeerherders and sheepfarmers. Some parts of the year it will be harder to get a permission than other parts.

During breeding season and myth- and migration season it is also harder to get permission.

This application is about monitoring climate change and retreat of the glacier. The University has data since 2004 and want to keep on monitoring the retreat.

In August, nature tolerates more. Birds and animals do not have small cubs and the nature can withstand more disturbance this time of the year. There are not registered species who might be harmed of a drone in August, but drones can harm birds if they feel threatened by it and attack the drone. It is possible to prevent this from happening if the drone pilot takes down the drone if birds of prey are overserved near the drone.

The knowledge base is good enough for the application to be decided, compare to the Natural Diversity Act § 8. The Act § 9 will not be used. A permit in this case will not make precedent. All applications must be considered on a separate basis.

Konklusjon

The application for the use of a drone can be granted

Klageadgang/right to appeal:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen/ This decision can be appealed within three weeks to the Norwegian Environment Agency. Any complaint must be sent to the Lyngsalpan Protected Area Board. The appeal must contain information about which decision is appealed, the reason for the appeal, what changes are requested and any other information that may be of significance for the assessment of the appeal

The Board of the protected area would really like to get some pictures, and information about your study in the area, and will be grateful if you would share this with us.

Med hilsen/Best regards

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Storfjord kommune	Oldersletta 1	9046	OTEREN

SKOGLI MEDIA
Evjenvegen 94B
9024 TOMASJORD

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2021/7687 - 432.2

DATO: 10.08.2021

Innvilget søknad til bruk av drone 10. og 11. august, Lyngsalpan landskapsvernområde

Viser til søknad om dispensasjon til bruk av drone til filming i Lyngsalpan landskapsvernområde mottatt 9. august 2021. Verneområdeforvalter har med hjemmel i gitte delegeringer, sak 7/16, behandlet saken og fattet følgende

Vedtak

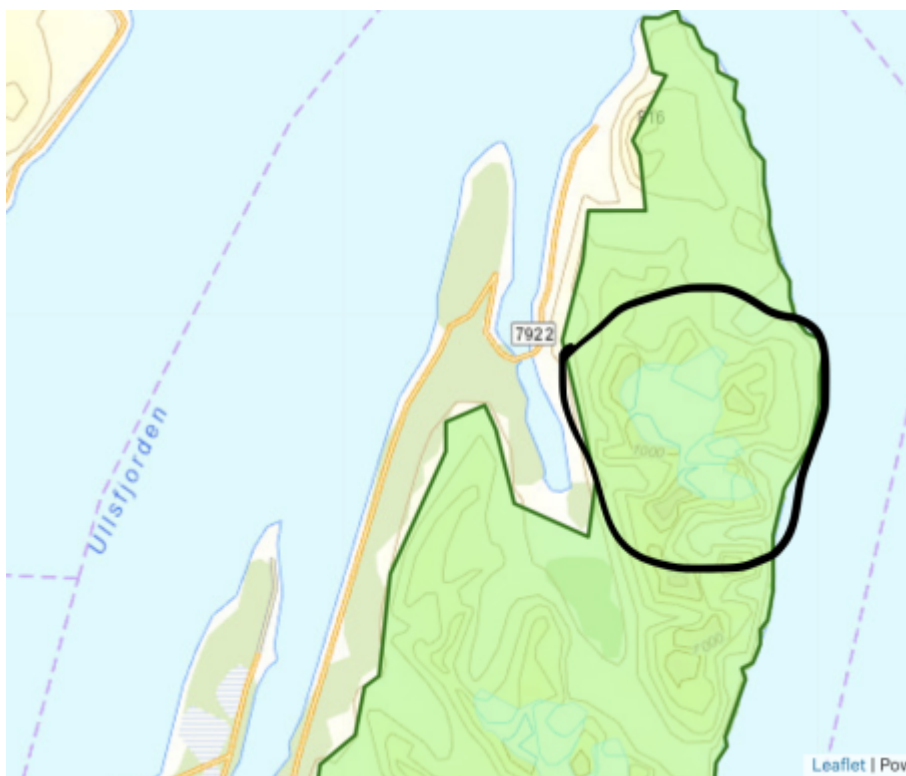
Det gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av drone ved filming ved de to omsøkte lokalitetene, Området ved Storgalten og området ved Sørlenangsbotn/Blåisvatnet.

- Dispensasjonen gjelder for Skogli media tirsdag 10. august og onsdag 11. august 2021
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de blir forstyrret minst mulig
- Søker må følge regler om droneflyging gitt i «Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv».
- Dersom det observeres rovfugl i lufta under flyging, skal dronen straks settes på bakken.
- Dispensasjonen skal være med når man bruker dronen, og den skal vises til oppsynet hvis dette kreves.

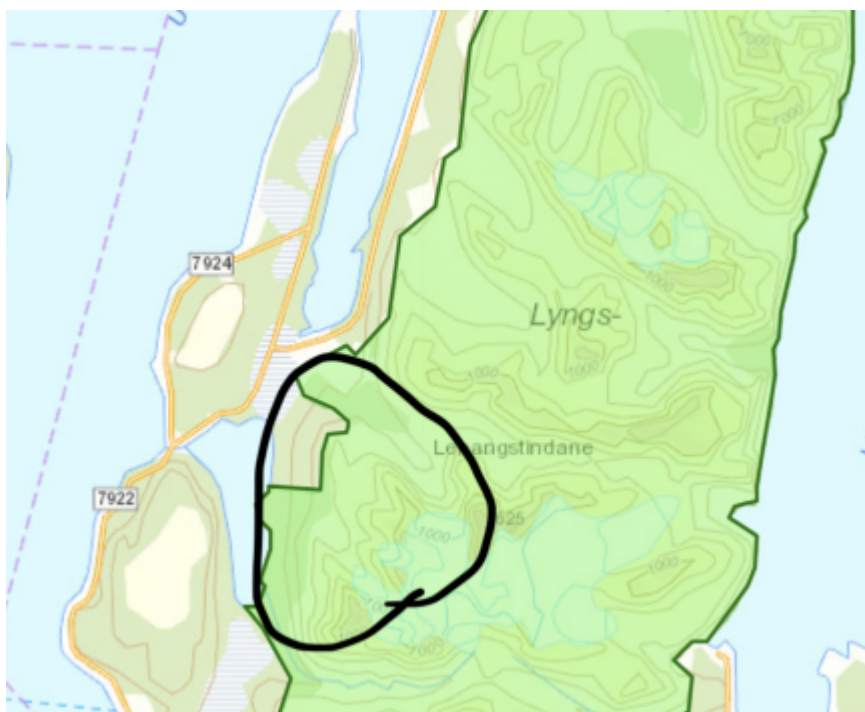
Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Bakgrunn

Verneområdestyret har fått en søknad om bruk av drone til promotering av Lyngen experience i Lenangen. Reiselivet i Lyngen har opplevd store tap på grunn av Covid 19 og trenger nytt materiale for å øke synligheten deres på nett, og få flere personer til å reise til Lyngen når samfunnet åpner opp igjen. Det søkes derfor om å få lov å bruk drone i to ulike områder den 10. og 11. august 2021:

10. august planlegges det flyging i dette området i Nordlenangen.

11. august planlegges det flyging i dette området.

Skogli media er ansvarlig produsent og vil også være fører av dronen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneregler:

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter. Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av

bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet i perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Dersom en unngår sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfugltreir og holder god avstand til vilt som oppholder seg i området, vil bruk av drone trolig ikke ha særlig innvirkning på biologiske verneverdier. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Dersom man unngår å fly nært sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfugltreir, og tar ned dronen dersom det dukker opp rovfugl etter andre sårbare viltarter, vil bruk av drone ha relativt liten direkte påvirkning på de biologiske verneverdiene. Det er ikke registrert sårbare arter på de omsøkte fjelltoppene, men det kan likevel være sårbare arter som man ikke har registrert hekking på, eller som er på næringssøk i området. I dette tilfellet skal flygingen foregå på en tid av året der vilt og fugler er robuste og unger ute av reiret. Rovfugler kan imidlertid oppfatte dronen som en fiende og gå til angrep på dronen for så å bli skadet. Det vil derfor være viktig å være observant og ta ned dronen umiddelbart dersom rovfugler observeres.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: «*Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*» har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronefilming av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. Det er derfor svært viktig å vise respekt for andre som ferdes i fjellet, og unngå fly nært eller filme privatpersoner som ikke er forespurt på forhånd. Det kan være mye folk på tur i områdene på denne tiden av året. Det er derfor viktig å gjøre seg til kjenne og snakke med de man treffer og fortelle av det er gitt dispensasjon til bruk av dronen og at mennesker som ikke ønsker å bli filmet, slipper det.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt opp til at det kan dispenseres til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk.

I dette tilfellet er det promotering av reiselivet som til dels ligger nede med brukket rygg etter 1 ½ år med Covid, og liten reisevirksomhet. Filmen vil kunne bidra positivt til bærekraftig bruk av Lyngsalpan som destinasjon når samfunnet tillater det igjen. Områdene som de ønsker å promotere er områder som allerede brukes mye av lokalbefolkning og tilreisende så det vil ikke være promotering av «uberørte» områder.

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til at søknaden kan behandles (Naturmangfoldlovens § 8) og førevar-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Det er viktig å avgrense bruk av droner for filming i landskapsvernområdet til tiltak

som kan være av allmenn interesse. Det kan ikke dispenseres til rent private tiltak som skaper uheldig presedens i og med at man kan vente mange lignende søknader til samme formål. Det kan være en fare for at man får flere søknader fra filmprodusenter, men hver enkelt sak skal vurderes og en dispensasjon i dette tilfellet skaper ikke en automatikk i dispensasjon i eventuelt senere søknader. Tiltaket medfører ikke miljøforringelse og nml. §11 blir derfor ikke vurdert som relevant. §12 gir føringer om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Bruk av drone er mye mindre miljøbelastende enn andre motoriserte hjelpemiddel. Dette anses ikke særlig relevant i denne sammenhengen.

Konklusjon På bakgrunn av vurderingen ovenfor kan søknaden om dispensasjon innvilges.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET

BBC
Kate Vandy

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2021/7684 - 432.2

DATO: 09.08.2021

Innvilget søknad om bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde

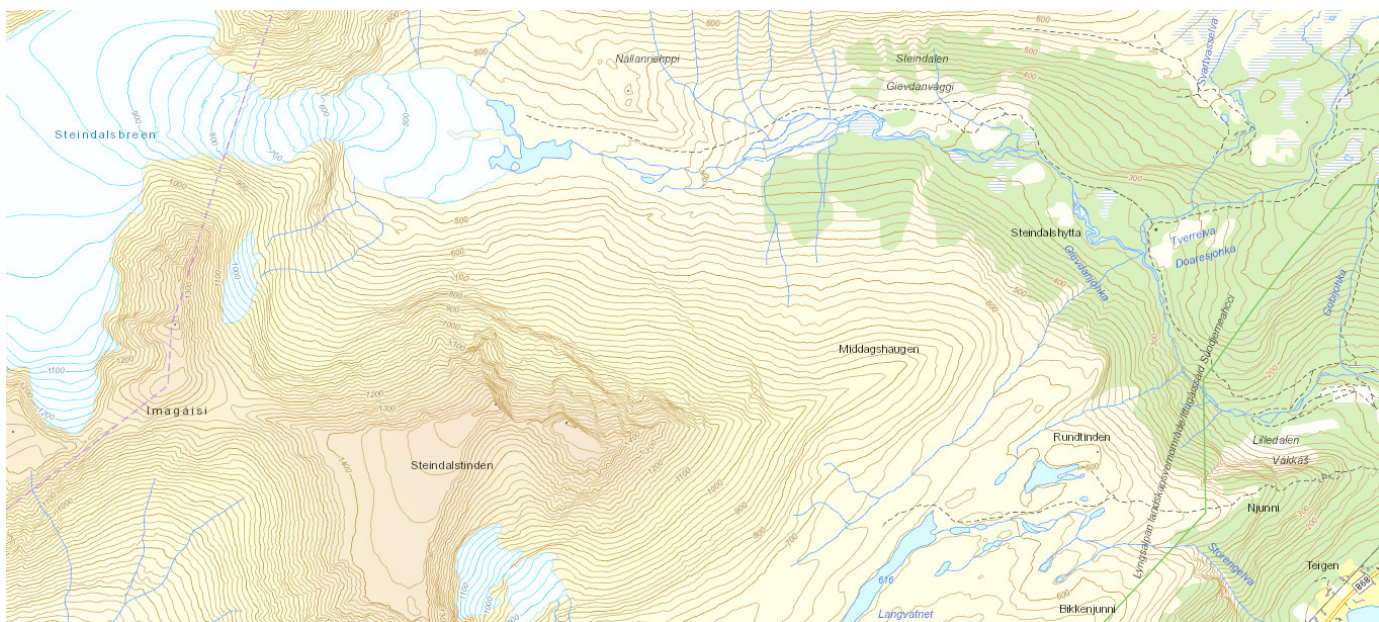
Vedtak

Pursuant to section 48 of the Biodiversity Act, permission is granted for the use of a drone for filming at Steindalsbreen on Monday 9th of August 2021. Permission has been granted to the BBC to film the area and the retreat of the glacier.

Please do not film people hiking in the area without their permission. Take down the drone if birds of prey are observed to prevent intimidation or injury.

Bakgrunn

BBC has been visiting the manager at the office to talk about climate-change in the environment and how it concerns Norwegians on daily basis. They also want to visit a glacier in the Lyngen - Alps to see how it is decreasing. They supply to use a drone to make a film of the glacier from above.

Grunnlaget for avgjørelsen

Steindalen is in Lyngen Alps protected area and it is not allowed to use drone in the area, due to regulations § 3, point 6.2. There is, however, possible to apply to use the drone to make films from above. Assessments and decisions are made in accordance with the Natural Diversity Act § 48.

Vurdering

There is not allowed to fly drone in the protected area. We like to keep the number of drones at a low level in the protected area and are strict in giving permits. Drones are disturbing, both for animals and birds as well for the people hiking in the area.

The border for the protected area has made an managementplan for the area, and have made some guidelines for drones: There is not possible to give permission to private persons who just wants to have good films from the area. It is just possible to give permission to professional photographers who is making an production to promote tourism, values in the protected area or important news from the area. It is also possible to give permission to the owners of grazing animals in the area, such as reindeerherders and sheepfarmers. Some parts of the year it will be harder to get a permission than other parts. During breedingseason and myth- and migrationseason it is also harder to get permission.

This application is to make a film about climatechange wich concern us all and will be shown on BBC with millions of viewers. Climate change is absolutely visible next to the glaciers and good filming of the glaciers might put extra focus on it. There are about 140 glaciers in the protected area so this is one of the best locations to film this. It Is also quite easy to walk up to the glacier in Steindalen.

In August, nature tolerates more and chicks and other animal species do not have young children who might be disturbed by a drone. There are not registrated species who might be harmed of a drone in August.

The knowledge base is good enough for the application to be decided, compare to the Natural Diversity Act § 8. The Act § 9 will not be used. A permit in this case will not make precedent. All applications must be considered on a separate basis.

Konklusjon

The application for the use of a drone can be granted

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Janne Heinikoski

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2021/7664 - 432.2

DATO: 10.08.2021

Avslag på bruk av drone i Lyngsalpan landskapsvernområde/Rejection of Application for use of drone in the Lyngen Alps protected area

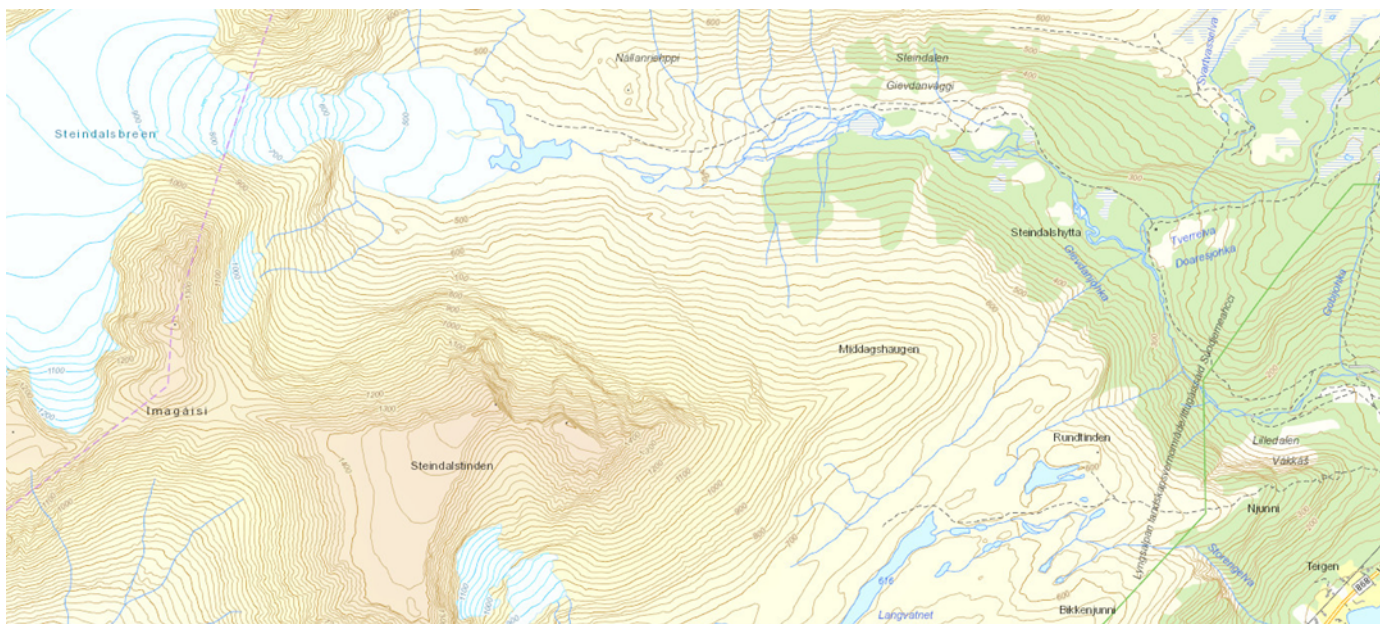
Vedtak

The application for the use of a drone is rejected based on section 48 of the Biodiversity Act.

The refusal is because there is no authority to allow the use of drones in the landscape protection area based on the specified criteria in the application, referred to the management plan decided of the management Board of the protected area.

Bakgrunn

The manager in Lyngen Alps received an application to use drone in the Lyngen Alps protected area on Saturday August 7 th. Janne Heinikoski is an amateur photographer from Finland who wants to use a drone to film the glacier in Steindalen. The purpose is to achieve aerial photographs of the glaciers, which he wants to post on his social media page and make it available for people to purchase as a fine print in the future if the pictures turn out good.

Grunnlaget for avgjørelsen

POSTADRESSE:
POSTBOKS 6105
9291 TROMSØ

BESØKSADRESSE: STRANDVEIEN 19
9060 LYGSEIDET

TELEFON: 90930802

E-POST: FMTRODS@FYLKESMANNEN.NO
WEB: /WWW.NASJONALPARKSTYRE.NO/LYNGSALPAN-LVO/

Steindalen is in Lyngen Alps protected area and it is not allowed to use drone in the area, due to regulations § 3, point 6.2. There is, however, possible to apply to use the drone to make films from above. Assessments and decisions are made in accordance with the Natural Diversity Act § 48.

Vurdering

There is not allowed to fly drone in the protected area. We like to keep the number of drones at a low level in the protected area and are strict in giving permits. Drones are disturbing, both for animals and birds as well for the people hiking in the area.

The border for the protected area has made an management plan for the area, and there are some guidelines for permit use of drones: There is not possible to give permission to private persons who just wants to have good films from the area. It is just possible to give permission to professional photographers who is making a production to promote tourism, values in the protected area or important news from the area. It is also possible to give permission to the owners of grazing animals in the area, such as reindeer herders and sheep farmers. Some parts of the year it will be harder to get a permission than other parts. During breeding season and myth- and migration season it is also harder to get permission.

The applicant in this case is an amateur photographer who wants nice pictures from the area to post on social media. The application does not satisfy the criteria for being able to grant a dispensation since he is an amateur photographer and the only purpose is to get nice pictures from the glacier.

Konklusjon

The application cannot be accommodated

Klageadgang/right of appeal:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen/ This decision can be appealed within three weeks to the Norwegian Environment Agency. Any complaint is sent to Lyngsalpan protected area board. The appeal must contain information about which decision is being appealed, the reason for the appeal, what changes are desired and any other information that may be relevant to the assessment of the appeal.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
Verneområdeforvalter/manager
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Storfjord kommune	Oldersletta 1	9046	OTEREN
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ

